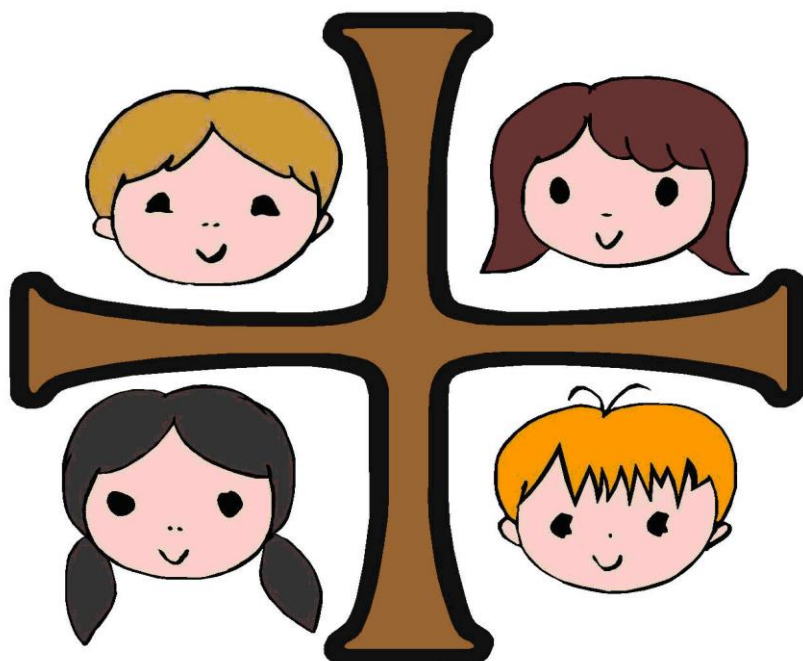

A SZENT JÁCINT GÖRÖGKATOLIKUS ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Balkány

2023

Készítette:

A Szent Jácint Görögkatolikus Óvoda nevelőtestülete

**Jelen módosítás alapja: a SZ/152/00967-3/2023 SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL törvényességi ellenőrzése alapján**

AJÁNLÁS

Pedagógiai Programunk az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján, a keresztény kultúra értékeire építve készült helyi nevelési dokumentum. Rendszerbe foglalja óvodánk nevelési-fejlesztési gyakorlatát, azokat a feladatokat, tevékenységformákat, melyek biztosítják a 3-6-7 éves korú gyermekek fejlődését, közösségi életre felkészítését, a szociálisan hátrányos helyzetben lévők differenciált fejlesztésének, fejlődésének segítségét. Szakmai tájékoztatást nyújt arról, hogy milyen értékeket közvetítünk, milyenek a személyi, tárgyi feltételeink, hogyan fejlesztjük a gyermekeket és milyen fejlettségi szintre juttatjuk el őket az óvodáskor végére.

Ajánljuk mindazoknak a szülőknek és leendő szülőknek, akik gyermekük nevelésében a család mellett, a családi nevelést kiegészítve élni kívánnak az óvodánk nyújtotta lehetőségekkel.

Óvodai nevelésünk alapja a görögkatolikus szellemiség jegyében az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör, az életkoronként és egyénenként változó testi, lelki és szociális szükségletek kielégítése. Az együttnevelésben épít a játék személyiségfejlesztő, képességfejlesztő szerepére.

Gyermekközpontú, tevékenységközpontú, felkészít a következő életkori szakaszra.

Ajánljuk az általános iskola nevelőtestületének, az eredményes együttműködés, és gyerekeink zökkenőmentes iskola kezdésének érdekében.

Ajánljuk a Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspökének Szocska A. Ábel Püspök atyának. Bízunk abban, hogy pozitív megítélésével, erkölcsi és anyagi támogatásával hozzájárul a feltételek biztosításához, programunk megvalósításához, segíti munkánkat.

Ajánljuk a Roma Kisebbségi Önkormányzatnak a jó együttműködés érdekében.

Tartalom

AJÁNLÁS.....	2
AZ ÓVODA ADATAI	5
1. HELYZETELEMZÉS	7
1.1. Gyermeklétszám	7
1.2. Az óvoda személyi feltételei	7
1.3. Az óvoda tárgyi feltételei	8
1.4. Az óvoda gazdálkodása	8
1.5. Kapcsolatrendszerünk	8
2. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK SAJÁTOS ELVEI, TEVÉKENYSÉGI FORMÁI, ÉRTÉKEI:.....	10
2.1. Óvodánk alapelve	10
2.1.1. Óvodaképünk.....	10
2.1.2. Gyermekképünk	11
2.1.3. Pedagógusképünk	11
2.1.4. Szülőképünk.....	11
2.1.5. Nevelési elveink.....	11
2.1.6. Az óvoda funkciói	11
2.2. Az óvodai élet megszervezése.....	12
2.2.1. Az óvodai csoportok szervezése.....	12
2.2.2. Napirend.....	12
2.2.3. Hetirend elkészítésének szempontjai.....	13
2.2.4. Dokumentumok rendje.....	14
2.3. Az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei.....	15
3. AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJAI	19
3.1. Az óvodai nevelés célja az alapprogram szellemében	19
3.2. A pedagógiai programunk sajátosságából eredő nevelési célunk	19
3.3. Speciális céljaink	20
3.3.1. <i>Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése esetén.</i>	20
4. FELADATAINK.....	21
4.1. A nevelés keretei	22
4.1.1. Az egészségnevelés.....	23

4.1.2. Egészséges életmód alakítása – egészségnevelési program.....	23
4.1.3. Érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása.....	27
4.1.4. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	30
4.1.5. Hitre nevelés.....	32
5. FEJLŐDÉST ELŐSEGÍTŐ TARTALMAK.....	33
5. 1. Hitre nevelés, lelkipercék.....	33
5. 2. Játék.....	34
5. 3. Verselés – mesélés.....	35
5. 4. Ének, zene, énekes játék.....	38
5. 5. Rajzolás, festés, kézimunka.....	41
5. 6. Mozgás.....	43
5.7. A külső világ tevékeny megismerése.....	46
5. 8.Munka jellegű tevékenységek.....	50
5.9. A tevékenységben megvalósuló tanulás.....	52
6. AZ ÓVODA SPECIÁLIS FELADATAI	54
6.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése:.....	54
6.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése.....	55
6.1.2. Integrált nevelés igényű gyermekek felismerése.....	56
6.3.Tehetséggondozás.....	59
7. NEVELÉSI IDŐBEN SZERVEZETT SZOLGÁLTATÁSAINK.....	61
8. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK.....	62
9. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI, RENDEZVÉNYEI.....	64
10. AZ ÓVODÁBA ÉS AZ ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI.....	66
FELHASZNÁLT IRODALOM.....	69
Érvényességi rendelkezések.....	70
Mellékletek.....	72

AZ ÓVODA ADATAI

Az óvoda neve: Szent Jácint Görögkatolikus Óvoda
címe: 4233 Balkány, Fő u. 11.
telefonszáma: 42/561-004
e-mail címe: szentjacintovi@gmail.com

Az óvoda fenntartója: Nyíregyházi Egyházmegye
címe: 4400 Nyíregyháza, Bethlen G. u.5.
telefonszáma: 42/500-028

Intézmény OM azonosítója: 201570

Alapító okirat kelte: 2021.05.27.

Óvodai csoportok száma: 6

Felvehető gyermekek száma: 150

Az intézményvezető neve: Pásztor Lászlóné

A programot benyújtja az intézmény vezetője, és a Szent Jácint Görögkatolikus Óvoda nevelőtestülete.

Jogszabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye

Törvények

- 2011. évi CXC törvény A nemzeti köznevelésről.
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról.

Rendeletek

- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról.
- 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról.
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról igazgatásról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

1. HELYZETELEMZÉS

1. 1. Gyermeklétszám

Intézményünkben 6 óvodai csoportban 150 férőhelyen gondoskodunk a gyermekek neveléséről.

1. 2. Az óvoda személyi feltételei

Engedélyezett álláshely: 24

Munkakör	jelenleg / fő	szükséges / fő
óvodapedagógus	13	13
dajka	6	6
pedagógiai asszisztens	2	2
óvodatitkár	1	1
karbantartó	1	1
takarító	1	1
Összesen (fő):	24	24

Az óvodapedagógusok végzettségüket tekintve:

Képesítés, továbbképzés megnevezése:	2022/2023
Főiskolai végzettségű	13
Közoktatás vezető szakvizsga:	3
Mesterpedagógus:	2

Valamennyi dajkánk szakképzett. Eddig is tiszteletben tartottuk, támaszkodtunk minden nem pedagógus munkakörben alkalmazott munkájára, akik óvodai nevelésünk eredményességét segítik az óvodapedagógusokkal összhangban. Nagy segítség a nevelő munkában a pedagógus asszisztens részvétele.

A Pedagógiai Programunk elkészítése során figyelembe vettük a törvényi szabályozásokat, szakmai helyzetelemzést, partneri elvárásokat és pedagógiai hagyományainkat.

1.3. Az óvoda tárgyi feltételei

Óvodánk egyediségét a tanyai városszerkezet és az emberközeli kisléptékű élet adja. Kisvárosban élünk személyes, közeli kapcsolatokat ápolunk, nap mint nap találkozunk, ismerjük egymást.

A Szent Jácint Görögkatolikus Óvoda 2021. szeptember 1-től egy egységből áll.

A városközpontban található központi óvodaépület egy gyönyörű új szárnyal bővült, így az eddig Abapusztai és Cibakpusztai telephelyen működő két óvoda megszűnt és a két tanyán lévő gyermek csoport is részesévé válik nagyobb közösségünknek. A tanyákról a gyermekek óvodába járását saját kisbusszal és bérelt autóbusszal biztosítjuk.

Az óvodánk könnyen megközelíthető, a város központjában található földszintes épület, mely három lépcsőben épült, 1964, 1980 és 2021-ben nyerte el jelenlegi formáját.

Az épület teljesen felújított, bővített, minden igényt kielégítő hat csoportos óvoda. Kényelmes, tágas csoportszobák, tornaszoba és kiszolgáló helyiségek állnak rendelkezésünkre. Van fényterápiás sósobánk és ovikertünk.

Az óvoda épülete, tágas udvara biztosítja a gyermekek számára a biztonságos óvodai életet, felszereltsége, eszközellátottsága nagyon jó.

1. 4. Az óvoda gazdálkodása

Az óvoda önállóan gazdálkodó intézmény. Az intézmény a számára biztosított költségvetés észszerű és gazdaságos felhasználására törekszik.

1. 5. Kapcsolatrendszerünk

Közvetlen partnereink

Partneri kör megnevezése	Partner elérhetősége	Kapcsolattartó személy		Kapcsolattartás színterei
		A partner részéről	Az óvoda részéről	
Az óvodába beírt gyermekek	A csoportok felvételi és	A csoportok óvodapedagógusa	intézményvezető	A mindennapi óvodai élet

Az óvodába beírt gyermekek szülei	mulasztási naplójában rögzítve	A Szülői Szervezet vezetője	intézményvezető	Pedagógiai Program és az éves Munkatervben pontosan meghatározva
Az alkalmazotti kör: Pedagógusok, Pedagógiai asszisztensek, Dajkák Óvodatitkár		Valamennyi alkalmazott	intézményvezető	Napi munkakapcsolat : a munkaköri leírások, az éves munkaterv alapján
A Fenntartó képviselője		Oktatási referens	intézményvezető	Helyi szinten változó
Balkányi Szabolcs Vezér Általános Iskola és AMI		Az iskola intézményvezetője	intézményvezető	A mindenkori éves munkaterv
Roma Kisebbségi Önkormányzat		RKÖ vezetője	intézményvezető	A mindenkori éves munkaterv

Közvetett partnereink

Partneri kör megnevezése	Partner elérhetősége	Kapcsolattartó személy		Kapcsolattartás szinterei
		A partner részéről	Az óvoda részéről	
Dél-Nyírségi Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Balkány	Partnerlista	Gyermekvédelemért felelős személy	Gyermekvédelmi felelős	PP és éves munkaterv alapján
Egészségügyi Központ	Partnerlista	Egészségügyi Központ vezetője	intézményvezető	PP - nak megfelelően
Szab.-Szatm.-Bereg.Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Nagykálló Tagintézmény Balkányi Telephelye	Partnerlista	Logopédus Pszichológus Fejlesztőpedagógus Gyógypedagógus	intézményvezető	PP alapján
Katolikus Pedagógiai Intézet	Partnerlista	A feladattól függően az intézmény tanácsadói hálózata.	intézményvezető	Továbbképzések
Közművelődési intézmények	Partnerlista	Intézmények vezetői	intézményvezető	PP és aktuális rendezvények
OH			intézményvezető	PP alapján, aktuális rendezvények
ÁNTSZ	Partnerlista	Közegészségügyi ellenőr	intézményvezető	Ellenőrzések

Munkavédelmi és Tűzvédelmi Felügyelet		Felügyelő	intézményvezető	Ellenőrzések, szemlék, oktatás
---	--	-----------	-----------------	-----------------------------------

2. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK SAJÁTOS ELVEI, TEVÉKENYSÉGI FORMÁI, ÉRTÉKEI.

A katolikus óvodában a játék, a munka, a tanulás, valamint a közösség formálás sajátos világszemlélettel történik. A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek (óvónők és dajkák) élete példájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

2.1. Óvodánk alapelve:

A keresztény nevelés szellemében a gyermek személyiségét tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi, valamint a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiség fejlődését a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását.

Alapvető a gyermek testi-lelki-szociális szükségleteinek kielégítése, a gondozás, a testi nevelés, egészségvédelem, edzés és mozgásfejlesztés feladatainak megvalósításán keresztül.

2. 1. 1. Óvodaképünk

PROGRAMUNK megvalósításához olyan környezetet kívánunk megteremteni, melyre jellemző: a gyermeket, felnőttest tisztelő, barátságos, tiszta, esztétikus, biztonságos óvodai légkör.

Katolikus óvodakép

A katolikus óvoda a katolikus közoktatási rendszer első láncszeme. Szakmailag önálló nevelési intézmény, amely a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda keresztény mivolta alapján, Krisztus nyomán igyekszünk a magunk, a szülők és a gyermekek személyiségébe is beépíteni a következő tulajdonságokat:

- a hit védelme, ereje,
- a közösség erejébe vetett hit,

- nevelői optimizmus,
- megbocsátó szeretet.

2. 1. 2. Gyermekképünk

A keresztény kultúra értékeit hordozó, olyan nyílt, érdeklődő, környezetében jól eligazodó gyerekek nevelése, akik rendelkeznek a következő életkori szakaszhoz szükséges kulcskompetenciákkal.

2. 1. 3. Pedagógusképünk

Olyan óvodapedagógus, akire a humanizmus, pedagógiai optimizmus, a szülők tisztelete, a megértő, együtt érző, elfogadó, a segítőkészséget előtérbe helyező gyermekszerepet jellemző.

2. 1. 4. Szülőképünk

Aki azonosulni tud programunk szellemiségével, képes az együttnevelésre, gyermeke személyiségfejlesztésére, aki tiszteli az óvoda valamennyi dolgozóját.

2. 1. 5. Nevelési elveink

Az emberi jogok és a gyermeki szabadság biztosítása.

A gyermek személyiségének teljes kibontakoztatása.

A gyermekek testi, lelki gondozása, az érzelmi biztonság megteremtése.

A szocializáció minél teljesebb kibontakoztatása, a családi neveléssel együtt.

Az esélyegyenlőség biztosítása, hátrányokat csökkentő pedagógia alkalmazása.

A keresztény hitre és szeretetre nevelés.

2. 1. 6. Az óvoda funkciói

Az óvoda gondozza, ápolja, védi a gyermeket és mindent megtesz azért, hogy a családi közösséget kiegészítve szocializálja őket. Megtanítja arra a gyermeket, hogyan éljenek egy nagy keresztény közösségben.

Az óvodának szokásalakító, nevelő- fejlesztő munkát végző funkciója van, ezáltal válnak az iskolai életre alkalmassá gyermekeink.

Funkciók: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő.

A társadalmi változásokat követve fontossá vált az inkluzív pedagógiai szemlélet a teljesítményképes tudás, ezért óvodánkban is alkalmazzuk a kompetenciaalapú nevelést. A pozitív attitűd jelentősége abban áll, hogy a tanítási- tanulási folyamatnak aktív részesévé válik a gyermek, megalapozza, előkészíti az élethosszig tartó tanulás folyamatát.

2.2. Az óvodai élet megszervezése

2.2.1. Az óvodai csoportok szervezése

A csoportok kialakításánál az életkor szerinti megosztásra törekszünk, amelynek formáját a felvételt nyert gyermekek kora, a már meglévő gyermekközösségek összetétele határoz meg, a szülők jogos igényeinek figyelembevételével.

Ennek megfelelően szervezhető:

- Osztott;
- Részben osztott;
- Osztatlan csoport.

Programunk bármilyen összetételű csoportban eredményesen alkalmazható, a legfontosabb, hogy abban a gyerekek, felnőttek egyaránt jól érezzék magukat. Valljuk, hogy programunk hatékonyságát nem a csoport szervezeti kerete határozza meg, hanem az óvodapedagógus egész egyénisége.

2.2.2. Napirend

Az óvoda teljes nyitva tartása idején a gyermekek tevékenységét óvodapedagógus irányítja. A ritmikusan, szokásszinten azonos időben visszatérő tevékenységek érzelmi biztonságot nyújtanak a gyerekeknek.

Időtartam	Tevékenység
6.30-12.00	<ul style="list-style-type: none">• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés)

	<ul style="list-style-type: none"> • Szabad játék, párhuzamosan is tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban • Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése • Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, tornateremben, vagy a szabadban) • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn • Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése • Tevékenységekben megvalósuló tanulás <ul style="list-style-type: none"> ○ Verselés, mesélés ○ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ○ Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ○ Mozgás ○ A külső világ tevékeny megismerése <ul style="list-style-type: none"> ▪ Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
12.00-15.00	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Mese, pihenés
15.00-17.30	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenység a szülők érkezéséig

2.2.3. A heti rend elkészítésének szempontjai

- A tevékenységek heti rendje segíti az óvodapedagógusok tervező, szervező munkáját, az óvodai csoportok zökkenőmentes működését.
- A nevelési területek megszervezésénél elvi szempontunk a választhatóság biztosítása.
- Az értelmi nevelés feladatai indokolt esetben kötelező tevékenységek keretében is szervezhetők

Hetirend:

Tervezetten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése
--------------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> • Hitre nevelés • Mozgás • Mozgásos játék (mindennapos mozgás) 	<ul style="list-style-type: none"> • Játék • Verselés, mesélés • Ének, zene, énekes játék, gyermektánc • Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka • Mozgás • A külső világ tevékeny megismerése <ul style="list-style-type: none"> • Matematikai tartalmú tapasztalatok
--	---

2.2.4. Dokumentumok rendje

Testületünk az alábbi **pedagógiai dokumentumokat** készíti el:

- Az óvoda éves munkaterve, amely az aktuális szervezési feladatokat, tanügy igazgatási feladatokat tartalmazza, illetve a helyi program kiemelt feladatait.
- A csoportok éves terve (e-naplóban a tevékenységi területek fejlesztési terve, éves anyaga)
- A csoportok fél éves szokás-szabályrendszere.
- Egyéni fejlődési, fejlesztési dokumentum. (e-naplóban)
- Egyéni fejlesztési terv a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számára (e-naplóban)
- A gyermekek fejlettségét mutató egyéb munkák (rajzok, stb.) gyűjteménye.
- A tevékenységi területek havi ütemterve. (e-naplóban)
- A csoportok életének értékelése félévente, illetve éves értékelése. (e-naplóban)
- Egészségügyi törzslap, mulasztási napló.
- Eszköz és felszerelési jegyzék

A dokumentumok ellenőrzése az óvoda éves munkatervében meghatározott ciklusok szerint történik.

Szemponatok:

- a gyermekek fejlettségi szintjére alapozott célok és feladatok;
- a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó tevékenységek;

- az életkori sajátosságokra épülő készség - képesség fejlesztés;
- a tervezési ciklusok határidejének betartása;
- a csoportok neveltségi szintje.

A gyermekek megfigyelésének szempontjai alapján vezetett egyéni fejlődési dokumentum ellenőrzése folyamatosan történik. Az eredményeket és megfigyeléseinket a nagycsoport félélévre összegezzük. A beiskolázásra minden esetben a csoport óvónői és a vezető közös döntése alapján teszünk javaslatot a szülőknek.

2.3. Az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

- Kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás
- A családlátogatás, a gyermek otthoni környezetének megismerése
- A fogadóóra a gyermek fejlődésének nyomon követését szolgálja
- Szülői értekezletek szervezése
- Szülői közösség működésének segítése
- Játsonapok, foglalkoztató tevékenységek, nyíltnapok lehetőségének megteremtése
- Közös kulturális programok szervezése
- Zarándoklatok, kirándulások felkínálása
- Közös Szentmisén való részvétel
- Az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása

Óvoda-család

A szülőket nevelőpartnernek tekintjük, megismertetjük velük nevelői felfogásunkat, programunk célját, feladatait.

Nevelésünk nem lehet eredményes a családi összhangban történő nevelés nélkül. Sajnos egyre gyakoribb a családban végbement funkcionális változások következtében, hogy az óvodára hárul a fejlődésben történő lemaradások korrigálása, a családi nevelésben felmerülő hiányok

pótlása. A gyerekek fejlődéséről folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket. Fontosnak tartjuk a tájékozódást, a toleranciát, a tapintatot, az empátiát és az előremutató segítségnyújtást.

Az óvodáink nyitottak, a szülőknél egész tanév folyamán biztosítják a betekintés lehetőségét nevelőmunkánkba, a gyerekek óvodai életébe.

A családdal történő együttműködés csak a kölcsönös bizalom talaján valósulhat meg. A szülőknél érezniük kell, hogy tiszteletben tartjuk nevelési elveiket, tiszteljük, szeretjük gyermeküket.

A kapcsolattartás formái:

- Beíratás (anamnézis a gyerekről)
- Beszoktatás/befogadás
- Csoport szülői értekezletek
- Nyílt napok szervezése
- Családlátogatások (családok igényeit figyelembe véve)
- Fogadó óra
- Nyilvános ünnepélyek
- Faliújságra kifüggesztett információk
- Gyermekvédelmi intézkedések
- Családi napok, egyéni beszélgetések (a kötött formák feszélyezik a szülőket, az óvoda által szervezett közös programok jobb lehetőségek nyújtanak a beszélgetésre).
- Tavaszi virágosítás a szülőknél közösen, kertészkedés kertépítő szakember iránymutatásával. Igyekszünk kedvet ébreszteni a szülőknél a kertészkedés iránt, hiszen mindenkinek van kisebb- nagyobb kertje. Ovikert, gyógynövényes kert.

Kapcsolattartásunkban a személyre szóló érintkezési formákat állítjuk előtérbe (egyéni beszélgetések, rendezvények, szükség szerint szakemberek igénybevétele).

Óvoda-iskola

Az óvoda-iskola kapcsolatában törekszünk arra, hogy megismerjék helyi programunkat, annak célját, feladatát, nevelési elveinket.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodából az iskolába való átmenet minél zökkenő mentesebb legyen. Ennek érdekében folyamatos hagyományteremtő és – megtartó kapcsolatra

törekszünk. A jó kapcsolat alapja a tisztelet, a tolerancia, és egymás munkájának megbecsülése.

Az együttműködés formái:

- Az iskolai nevelőkkel szakmai kapcsolattartás, érdeklődés egymás munkája, problémái, eredményei iránt.
- Kölsönös látogatások, tapasztalatgyűjtés: az első osztályosok meglátogatása az iskolában, illetve a tanítónők látogatása a nagycsoportokban.
- Szülői értekezleteken való részvétel, a leendő első osztályos nevelők tájékoztatják az iskolába készülő gyerekek szüleit pedagógiai elképzelésükről, az iskolába lépés teendőiről.
- A gyerekek látogatása az iskolába, ahol megismerkedhetnek az iskolai környezettel, a tanító néikkel.
- Egyéni fejlesztési dokumentumok értékelése a szakszolgálat szakemberével.

Az óvoda egyéb kapcsolatai

Intézményünk a feladatok eredményes ellátása érdekében rendszeres munkakapcsolatot tart fenn számos szervezettel.

Fenntartóval

Az óvoda a szülők és fenntartó között él, mely utóbbi erkölcsi támogatásával, a működés feltételeinek biztosításával meghatározó tényezője szervezetünknek és működésünknek.

A kapcsolattartás közvetlenül az intézményvezető feladata.

Formái:

- Hivatalos ügyintézés;
- Kölsönös tájékozódás, egyéni megbeszélések;
- Intézményi rendezvényekre való meghívás.

Katolikus Pedagógiai Intézet

A szakmai munka során szoros kapcsolatot tartunk az intézettel, szakmai munkacsoportok munkájában veszünk részt.

Balkányi Görögkatolikus Egyházközség Parókusa, vezetősége

Napi kapcsolatban vagyunk egyházközségünk vezetőjével, munkatársaival, közös rendezvények szervezése, részvétele, lebonyolítása folyamatos.

-Templom látogatás, családi nap, farsang, szüreti napok

ROMA Kisebbségi Önkormányzattal

Napi kapcsolattartásra törekszünk a folyamatos segítségnyújtás érdekében, amelyhez nélkülözhetetlen a család szociális hátterének, problémáinak megismerése.

Formái:

- Rendszeres konzultációk;
- Közös pályázatok készítése;
- Közös programok szervezése,

Közművelődési intézményekkel – Művelődési Ház, Könyvtár

Folyamatos és hagyományteremtő kapcsolatokra törekszünk.

Továbbra is igénybe kívánjuk venni egyes rendezvényeink, szabadidős tevékenységeink megszervezéséhez a Művelődési Ház kínálta tágas teret, illetve a könyvek szeretetére, olvasóvá nevelésre a Könyvtár kínálta lehetőségeket.

Egészségügyi Központtal

A gyermekek egészségügyi felügyeletét a gyermekorvos látja el, de közvetlen kapcsolatban állunk a védőnővel, illetve a fogorvossal is.

Formái:

- Értekezletre való meghívás témától függően;
- Alkalmankénti esetmegbeszélés;
- Évente általános orvosi vizsgálat minden csoportban;
- Tanköteles korú gyerekek iskola-alkalmassági vizsgálata a testi érettségre, egészségi állapotra vonatkozóan;
- Fogászati szűrővizsgálat évi két alkalommal;
- Szemészeti szűrővizsgálat évente.

Balkányi Szociális és Gondozási Központ

Kapcsolatunk elsődlegesen a gyermekvédelmi munka területén kapcsolódik össze.

Formái:

- Kölcsönös tájékoztatás.
- Hátrányos, halmozottan hátrányos, vagy veszélyeztetett helyzetű óvodás gyermekek közös környezettanulmánya, a segítség módjainak kidolgozása, összehangolása.
- Rendezvényeken való részvétel (Öregok Otthona: anyák napja, karácsony, Idősek napja, stb.).
- A családgondozás feladataiban való részvétel a lehetőségeinkhez mérten.

Egyéb szakmai szervezetekkel

Szakmai tevékenységünk fejlesztése, megújulása érdekében igénybe vesszük segítségüket.

Formái:

- Képességvizsgálatok;
- Továbbképzéseken való részvétel;
- Nevelőtestületi értekezletekre való meghívás;
- SNI- s gyermekek esetében kapcsolatfelvétel a fejlesztő szakintézménnyel.

3. AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJAI

3.1. Az óvodai nevelés célja az alapprogram szellemében

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja szerint az óvodai nevelés célja: a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, beleértve a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását is.

3.2. A pedagógiai programunk sajátosságaiból eredő nevelési célunk

A gyermekeket, segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

A katolikus intézmény kötelessége vállalni a gyermekek személyiségének keresztény szellemű formálását.

- Görögkatolikus óvodaként a gyermekeket képessé tesszük a hit befogadására. Megtanítjuk őket rácsodálkozni a világra az abban végbe menő változásokra.
- A családi nevelést kiegészítve az eltérő szociális környezetből érkező 3-6-7 éves korú gyerekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, személyiségük kibontakoztatásának elősegítése, egyéni fejlettségüknek megfelelő és differenciált nevelése, a gyermeki önállóság fejlesztése.
- Komplex személyiségfejlesztés, integrált nevelés megvalósítása, biztosítása.
- Érzelmi biztonságot nyújtó légkörben az interperszonális kapcsolatok kialakítása, elmélyítése.
- Az önismeret fejlesztése, új erkölcsi normák (tolerancia, elfogadás, befogadás, segítségnyújtás) kialakítása.
- *Olyan megfelelő nyelvi kommunikációs és önértékelő képességekkel rendelkező gyermekek nevelése, akik rendelkeznek az óvodáskor végére az iskolai élet megkezdéséhez szükséges kompetenciákkal.*
- Magas színvonalú szakmai pedagógiai környezet biztosítása óvodánkban:
 - inkluzív pedagógia,
 - játék, érzelmi, hit-és erkölcsi nevelés,
 - óvoda– iskola átmenet, család-óvoda átmenet

3. 3. Speciális céljaink

3. 3. 1. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése esetén

A gyermekek szükségleteihez igazodó feltételek megteremtésével és folyamatos fenntartásával, integrált nevelés keretei között, személyiségük kibontakoztatása, sokoldalú, harmonikus fejlesztése, esélyegyenlőség biztosítása.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek (2011.évi CXC.törv. 4.§ 13.):

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek:

- a) sajátos nevelési igényű gyermek,

Intézményünk Alapító Okiratunk szerint azon sajátos nevelési igényű gyermek ellátását vállalja, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján:

- enyhe értelmi fogyatékos,
- beszéd fogyatékos,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdenek.

A gyermekek fejlesztéséről integrált keretek között, valamint gyógypedagógus közreműködésével gondoskodunk.

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek (2011. évi CXC. törvény. 4. § 3. pont.),

ac) kiemelten tehetséges gyermek.

Óvodáskorban csak tehetségigéretekről, gyanúról, csírákról, lehetőségekről beszélünk,- ezek azonosítása és fejlesztése, képességeik és személyiségük megismerése által lehetséges.

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek komplex személyiségfejlesztéséhez szükséges feltételek megteremtése az integrált nevelés keretei között, esélyegyenlőség biztosítása.

A családok szociokulturális háttérének tekintetében nagy a szóródás. Fejlődésüket az egyéni fejlesztési dokumentumban követjük nyomon, szükség esetén szakembertől kérünk segítséget.

A rendszeres óvodába járás elérésével a hátrányos helyzetben levő gyermekek differenciált, komplex személyiségfejlesztése, tehetségük kibontakoztatásának elősegítése, a hátrányok kompenzálása integrált nevelés keretében.

4. FELADATAINK

- A gyerekek testi, lelki szükségleteinek kielégítése, olyan életmódszervezéssel, amelynek alapja a négy évszak körforgása.

- Az egyéni és életkori sajátosságokat figyelembevevő, rugalmasan alkalmazkodó szokás- és szabályrendszer kialakítása.
- Napirend betartása.
- Érzelmi biztonságot nyújtó, nyugodt, családi légkör megteremtése.
- Komplex fejlesztő eljárásokkal, foglalkozásokkal, harmonikus személyiségfejlesztés elősegítése.
- Kreatív gondolkodást, alkotó képzelőerőt elősegítő tevékenykedtetés kibontakoztatása.
- Integrált, személyközpontú, differenciált nevelés kialakítása, amely segíti a kölcsönös befogadást, megértést.
- Tudatosabb és megalapozottabb együttműködés a családokkal annak érdekében, hogy a gyermek fejlődését előremozdító családi beállítódás alakuljon ki.
- Szülők aktív bevonása az óvodai életbe.
- Környezettudatos magatartás kialakítása.

Intézményünk sajátos feladata:

Elősegítjük az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló programokban, a mindennapi tevékenységekben: kirándulás, templom látogatás stb.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását. tehetségműhelyt működtetünk.

Ismert szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat mutatunk fel.

Programunkban hangsúlyos szerep jut a prevenciónak, mindig differenciáltan a gyermek aktuális fejlettségi szintjéhez, aktuális állapotához igazodva.

4.1. A nevelés keretei

- Egészséges életmód, egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása
- Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása
- A Hitre nevelés / Görögkatolikus vallás szokásai és kultúrája.

Nevelő-oktató munkánk eljárásai, eszközei igazodnak a gyermek életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Kiemelten kezeljük az óvoda értékelési rendszerét, a dicséretet, jutalmazást stb. Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk.

4.1.1. Az egészségnevelés

Óvodánk törekszik a gyermekek és a nevelőtestület egészségének védelmére, az egészség fejlesztésére és az eredményes tanulás segítésére.

Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők között annak érdekében, hogy az óvoda egészséges környezet legyen.

Fontosnak tartjuk az egészséges étkezést, a testedzést és a szabadidő hasznos eltöltését, teret adunk a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.

Az óvodai egészségfejlesztő munka - akár jól, akár rosszul csinálják - alapvetően befolyásolja az óvoda egészségének mindennapjait.

Egészségnevelési célkitűzésünk: elsődleges a prevenció, amely a betegség első megjelenésének megakadályozására az egészség megőrzésére irányul.

Feladataink:

- a mindennapos testmozgás lehetőségének megteremtése az óvoda adottságainak kihasználásával,
- a személyi higiénié óvodai körülmények között,
- a lelki egyensúly fenntartása, visszaállítása,
- az egészséges és biztonságos környezet kialakítása,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- a járványügyi és élelmiszer biztonság megvalósítása.

4.1.2. Egészséges életmód alakítása – egészségnevelési program

„Az egészség nem ajándék, hanem feladat.” (Sebastian Kneipp)

Célunk: A gyermekek fejlődésének elősegítése érdekében testi szükségleteik kielégítése, az egészséges életvitel igényének alakítása.

Feladatunk:

- A gyermekek gondozása, testi szükségletük kielégítése;
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése az évszakonként adódó lehetőségek kihasználásával;
- Az egészséges életmód, a testápolás, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, egészséges és biztonságos környezetben.

A gyermekek gondozása, testi szükségleteik kielégítése

Az óvodai nevelés egyik alapvető tevékenysége a **gondozás**. Az óvodás gyerek olyan szükségletét elégíti ki, amely elősegíti növekedését, fejlődését, egészségének megőrzését, s ezzel megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit. A gyermekek testi nevelésén túl hozzájárulnak az egész személyiség alakulásához, fejlődéséhez.

A gyerekek óvodába lépése előtt családlátogatás vagy kötetlen beszélgetés alkalmával tájékozódunk az otthoni körülményekről, szokásokról, életvitelről, melyben nagy eltérések tapasztalhatók. Az óvodás korú gyerekek egy része hátrányos helyzetű, amely meghatározó tény a gondozási feladatokat illetően.

A befogadás ideje alatt megismertetjük a gyerekeket a tisztálkodó eszközök helyes használatával, a testápolási szokások sorrendjével.

A gondozással kapcsolatos szokások pontos menetét a csoportban dolgozó dajkával megbeszéljük, s azonosan gyakoroltatjuk a gyerekekkel.

A helyes életritmust fokozatosan az élettani és egyéni sajátosságok figyelembevételével a családdal együttműködve (szülői értekezlet, faliújság, egyéni beszélgetések) alakítjuk ki. Igyekszünk megkülönböztetett figyelemmel, gondoskodással, nyugalmat, együttérzést sugárzó szavakkal, biztonságot nyújtó gesztusokkal körül venni a sajátos nevelést igénylő gyermekeket.

Az **étkezési szokásokban** is nagy eltérést tapasztalhatunk. Az egyéni lemaradásokat a kulturált körülmények biztosításával, személyes példaadással próbáljuk koruknak megfelelő szintre hozni. Az étrendet - a szülők segítségével - kiegészítjük gyümölcsökkel, vitaminalátákkal. Kerüljük (születésnap stb.) a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztását. Ehhez kapcsolódik a saját ovikertünk rendben tartása, gondozása, a megtermelt zöldségfélék felhasználása, fogyasztása is. Az étkezések (tízórai, uzsonna) folyamatos, az ebéd kezdő időpontja meghatározott, befejezése folyamatos figyelembe véve a gyerekek egyéni tempóját, szükségletét.

Fokozatosan alakítjuk a helyes **öltözködés** szokásait, törekedve az egyre nagyobb önállóságra. Hangsúlyozzuk a réteges öltözködést a szülőknek. Fontos, hogy a gyerekek ruhája, lábbelije praktikus, kényelmes és tiszta legyen, ami a gyermekeket nem korlátozza a szabad mozgásban, viselése egyszerű. Fűtési időnyben a gyerekek váltó ruhába öltöznek. (rövidnadrág, szoknya, rövid ujjú póló stb.)

Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése az évszakonként adódó lehetőségek kihasználásával

A gyerekek mozgásigényének kielégítését és fejlesztését a tornaszobában, a csoportszobában és a szabadban végezhető különböző mozgásos tevékenységek, séták, kirándulások szolgálják.

A szabad levegőn való rendszeres tartózkodás növeli a gyerekek ellenálló képességét, ezért minden nap biztosítjuk a mozgást, mint tevékenységet – a frissítő, néhány percig tartó mozgásos tevékenységet - az udvaron is. Kerékpároznak a közlekedési pályán és prevencióc céllal rendszeresen használják a sósobát és a Kneipp-taposót.

Sétát, kirándulást valamennyi évszakban tervezünk, melyekkel az élményszerzésen túl hozzájárulunk a gyerekek mozgásigényének kielégítéséhez, mozgáskoordinációjuk fejlődéséhez, természeti környezetük megismeréséhez. Az ovikertben végzett rendszeres kerti munkával is igyekszünk egészséges, életvidám gyerekeket nevelni.

Az egészséges életmód, a testápolás, az egészség megőrzés szokásainak alakítása egészséges és biztonságos környezetben

A napi mozgások után a gyerekek szervezetének szüksége van pihenésre, alvásra. Minden nap biztosítjuk az optimális feltételeket — jól szellőzött terem, lehetőség szerint nyitott ablak, és megnyugtató altató mese. Figyelembe vesszük a gyerekek eltérő alvási igényét, ezért folyamatosan ébrednek, majd tevékenykednek a gyerekek.

A testápolással segítjük a gyerekek tisztaság igényének alakulását. felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy az óvodában elsajátított egészségügyi feladatokat otthon is rendszeresen gyakoroltassák gyermekeikkel. (mosakodás, fogmosás, fésülködés, az orr tisztántartása, WC használat)

Megteremtjük azokat a feltételeket, amelyek elősegítik, hogy a gyerekek fokozatosan egyre nagyobb önállósággal végezhessék a testápolási teendőket.

A baleset-megelőzés érdekében a gyermekeket önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük. Az eszközök, használati tárgyak ellenőrzése, karbantartása, a hibaforrások megszüntetése folyamatosan történik.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Kialakul a gyerekek tisztasági igénye.
- A testápolással kapcsolatos szokásokat önállóan, saját igényükhöz igazodva végzik.
- A tisztálkodáshoz szükséges eszközöket rendeltetésnek megfelelően használják.
- Önállóan öltözködnek, ruhaneműjüket, ágyneműjüket rendben rakják el.
- Kialakul bennük a tiszta, esztétikus környezet igénye, s vigyáznak környezetük rendjére, tisztaságára.
- Egyre bővebb ismerettel rendelkeznek a testükkel, a mozgással, a táplálkozással, az egészség megóvásával kapcsolatban. Rávezethetők ezek összefüggéseinek megértésére.
- Megtanulnak alkalmazkodni környezetükhöz, környezetükben biztonságosan mozognak, jól tájékozódnak.
- Esztétikusan terítenek, biztonságosan használják a kanalat, kést, villát, merőkanállal ételt szednek. Ismerik az ételek nevét, képesek azt ízekre bontani (édes, savanyú, sós, csípős). Étkezés közben halkán beszélgetnek.

- Szükségeit képes késleltetni.
- Szívesen fogyasztanak zöldségféléket, gyümölcsöket, magvakat, tejterméket.

4.1.3. Érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása

Törekszünk arra, hogy az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék a gyermeket. Az óvodapedagógus – gyermek, gyermek – dajka, gyermek – gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze. Az óvoda egyszerre segíti a gyermek szociálisérzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és teret enged az önkifejező törekvéseinek. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyermek kielégíthesse természetes, társas szükségleteit, a különbözőségek elfogadására, tiszteletére neveljük.

Az óvodai élet szervezésével segítjük a gyermek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának fejlődését, a szokás és normarendszer megalapozását.

A gyermeki nyitottságra építve elősegítjük, hogy a gyermek rá tudjon csodálkozni természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt. A gyermek ismerje a szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, konduktor) közreműködésével.

Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

Óvodánkban a szociálisan hátrányos, és a sajátos nevelési igényű gyermekeket – a Szakértői Bizottságok véleménye alapján – a többiekkel együtt – integráltan neveljük. A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének alapja a szakértői bizottság szakvéleménye. Az egyéni, vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia, ezért valamennyi sajátos nevelési igényű gyermekkel – a sérüléstől függően – gyógypedagógus foglalkozik.

Célunk az elfogadó, eredményeket értékelő környezet kialakítása, a hátrányok leküzdésének segítése, a gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességének kibontakoztatása a keresztény közösség által. A gyermekeket a megfelelő szakemberekkel konzultálva, az egyéni fejlesztési tervük figyelembe vételével neveljük. A fejlesztő pedagógus és az óvodapedagógus együttműködésével zajlik a nevelési folyamat.

Feladataink:

Érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családi légkör megteremtése (fokozott odafigyelés). Minden gyermek részére biztosítjuk a fejlődéséhez szükséges feltételeket, a lehetőségeket a gyermeki képességek, tehetségek kibontakoztatásához, ahhoz, hogy szükség esetén leküzdhesse hátrányait.

Odafigyelünk az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálására, erősítésére a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.

Óvjuk a gyermeket a túlterheléstől. Bátorítunk minden gyermeket, hogy a belső elégedettsége pozitív énképe kialakulhasson. A bátortalan gyermekek nevelésekor örülünk a kisebb előrelépéseknek, fejlődésnek. A gyermek viselkedéskultúráját fejlesztjük, szemléletünk bizalomra épül, ami során örülünk sikereinek, és a sikertelenséget segítjük elviselni.

A tilalom helyett a gyermekeknek választási lehetőséget adunk, hogy önálló döntéseket hozhassanak, és váljanak változásra képessé.

Közösségbe befogadás, beszoktatás

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülők előzetesen megismerkedhessenek az óvodával, az óvónővel, dajkával. Mindig a gyermek és a szülő körülményeinek figyelembe vételével történik a beszoktatás. Igyekszünk elérni, hogy fokozatos legyen és a szülő jelenlétében kezdődjön el. A beszoktatás időszaka több törődést igényel az óvónőtől és a dajkától, ezért elengedhetetlennek tartjuk, hogy az első két hétben a csoport mindkét óvónője, az egész nap folyamán együtt legyen a gyermekekkel.

Kiadványunkból (óvoda hívatató) tájékozódhatnak az óvoda elvárásairól, a szülők jogairól, az intézmény céljairól, feladatairól. A bölcsődéből jött gyermekeknek is új az óvodai környezet, a szokásrendszer, ezért fokozatosan közelítjük azt az óvodaihoz.

A délutáni pihenésnél különös gyengédséggel foglalkozunk a gyermekekkel. Magukkal hozhatják kedves játékaikat, az alvásnál megszokott tárgyaikat. A cumizásról nagy türelemmel és gyengédséggel szoktatjuk le őket, minden esetben kérjük a szülő segítségét is. Mindennap

mesével, altatódallal térnek pihenni, minden gyermek igényelheti az óvónő egyéni törődését, közelségét.

A gyermekek saját helyük, holmijuk megkülönböztetésére jelet kapnak, aminek kiválasztásában figyelembe vesszük a bölcsődei jeleket, illetve a szülők és a gyermekek igényeit is.

A csoport szokás és szabályrendszere tartalmazza az elfogadott normákat, magatartási, viselkedési szokásokat. Célunk a csoporton belüli partnerviszony kialakítása, ahol figyelembe vesszük egymás jogos kívánságait, igényeit, de elvárjuk a szokások, szabályok betartását.

A jó óvodai gyermekközösség a tevékenységek rendszerén keresztül alakítható ki. A közös élmények biztosítják a gyermekek közötti együttműködés, az egymásra figyelés, együttérzés és önzetlenség képességének kialakulását. Megtanulják a kialakult viták kulturált elintézési módját, tudják életkoruknak megfelelően kezelni a konfliktusokat. Az aktív, tevékeny óvodai élethez elengedhetetlen a fegyelem, amely nem öncélú, hanem a tevékenységnek megfelelő fegyelmet jelent. Nem tekintjük fegyelmezetlenségnek a tevékenységek, étkezések közbeni beszélgetést, jókedvet, fokozott mozgásigényt, hanem megtanítjuk annak kulturált formáját.

Minden óvónő a csoport szokás és szabályrendszerében határozza meg az alapvető szabályokat, amik azután minden körülmény között, minden gyermekre érvényesek.

Célunk: A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó keresztény környezetben.

Feladatunk:

- Olyan otthonos, derűs légkör megteremtése az óvodába lépéstől az óvodáskor végéig, amelyben pozitív érzelmi töltés jellemzi az óvónő-gyermek, gyermek-gyermek, gyermek-dajka kapcsolatot.
- A gyerekek szociális érzékenységének fejlesztése, én tudatának alakítása, a különbözőségek elfogadására nevelés.

Otthonos, derűs légkör megteremtése az óvodába lépéstől az óvodáskor végéig

A gyermek elsődleges nevelési színtere a család. Az óvoda kiegészíti a nevelési folyamatot. Már a beiratkozás alkalmával információt kapunk a gyermek és elsődlegesen az anya kapcsolatáról. Óvodába érkezés előtt ismertetjük a szülőkkel a beszoktatás módszerét. A tényleges óvodába lépést megelőző héten a szülő gyermekét megismertetheti az óvodai

élettel. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy kedvenc játékaikat, megnyugvást adó eszközeiket (pl. pléd, alvóka, kispárna, stb.) behozhassák az óvodába.

Kisebb testvér óvodába érkezése esetén lehetőséget biztosítunk arra, hogy a nagyobb testvér társaságában, csoportjában – igény esetén – eltölthessen a beszoktatás megkönnyítéséhez szükséges időt.

A gyerekek szociális érzékenységének fejlesztése, én tudatának alakítása, a különbözőség elfogadására nevelés

Feladataink megvalósítása során mindig figyelembe vesszük a gyermek egyéni képességét, tempóját, eltérő szokásait. Támogatjuk, segítjük a barátságok kialakulását, a különbözőségek elfogadását, az érzelmileg átélt közös feladatok megvalósulását. A pozitív érzelmek megerősítésére, a negatív érzelmek csökkentésére törekszünk. Az óvodapedagógus jó példája, szeretete, bizalma, türelme fejlesztően hat a gyermek viselkedéskultúrájára.

A csoport, az óvodai közösség formálása során igen hasznos közösségi érzés, közösségi tudat és magatartás mellett mások megbecsülése, közös szokások kialakulása, a hagyományok tiszteletben tartása és a csoport közvéleménye is kialakul. *Részévé válnak az egyházi keresztény közösségnek is.*

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Igénylik a közös tevékenységet, s abban aktívan vesznek részt.
- Tudnak a tevékenységnek megfelelően viselkedni.
- Örülnek a közösen elért sikereknek.
- Együtt éreznek társaikkal.
- Szükség szerint segítenek társaiknak.
- Baráti kapcsolatok alakulnak.
- Bízhatnak önmagukban és társaikban.
- Betartják a kialakított szabályokat.
- A gyermek személyiségét egyéniségének megfelelően a nyitottság, a barátkozásra való hajlam jellemzi.
- Gyermkeink képesek a kapcsolatteremtésre, metakommunikációs jelrendszerük képessé teszik őket arra, hogy szavak nélkül is értik

környezetük jelzéseit, érzéseit és rendelkeznek a koruknak megfelelő társalgási és metakommunikációs készséggel is.

- Érzelmein, indulataim korának megfelelően tud uralkodni.
- A szülőkkel való kapcsolatát a kölcsönös bizalom, tisztelet és elfogadás elvén működik.

4.1.4. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk:

A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve olyan változatos tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.

Feladataink:

- Egész nevelőtevékenységünk során az anyanyelv fejlesztése, és a kommunikáció különböző formáinak alakítása.
- A gyerekek spontán szerzett ismereteinek, tapasztalatainak rendszerezése, bővítése, kreativitás, értelmi képességek fejlesztése. (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás)
- A beszélő és meghallgatni tudó környezet kialakítása.

Az anyanyelv fejlesztése, és a kommunikáció különböző formáinak alakítása

Óvodai nevelésünk egészében kiemelt jelentőséget kap a *beszéd*, az *anyanyelv* és a *kommunikáció* fejlesztése, hiszen csak a kellő nyelvi fejlettséggel rendelkező gyermekek képesek az ismeretek befogadására, elsajátítására.

Az anyanyelvi nevelés elsődleges színtere a család. A gyerekek beszédképességének fejlettsége, beszédértése, beszédaktivitása az óvodába érkezéskor nagy egyéni eltérést mutat.

A beszédhibás gyerekek speciális fejlesztéséhez 5 éves kortól — legkésőbb az iskola megkezdése előtti évben — javasoljuk a logopédiai fejlesztést.

Személyes példaadással, érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes csoportlétkör megteremtésével, követésre méltó helyes és szép beszéddel, rendszeres irodalmi élmény nyújtásával segítjük a gyermekek anyanyelvi kultúrájának alakulását.

Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása a fejlődést elősegítő környezetben

Az értelmi fejlesztés-nevelés feladatait tudatos tervezéssel, életmódszervezéssel és az évszakonként adódó játék – munka – tanulási tevékenységek biztosításával valósítjuk meg. A gyerekek egyéni fejlődési tempója ebben az életkorban nagy eltérést mutat. Arra törekszünk, hogy minden gyermek képességét önmagához – saját lehetőségeihez – viszonyítva fejlesszük. Nevelőmunkánk eredményessége attól függ, hogy azt mennyire sikerül az egyes gyerekek számára közelivé, érthetővé, érzelmileg elfogadhatóvá, vonzóvá tenni. Fontos, hogy a konkrét tevékenységek szervezésénél a tárgyról, dolgokról, jelenségekről minél több érzékszerv segítségével szerezzenek a gyerekek cselekvéses tapasztalatokat. (látás, hallás, szaglás, tapintás, ízlelés)

Kérdéseinkkel, magyarázatainkkal próbáljuk ráirányítani figyelmüket a fontosabb összefüggésekre. Olyan érdekes, változatos eljárásokat alkalmazunk, amellyel a gyermekek figyelme folyamatosan fenntartható.

Kreatív alkotó légkörben érjük el, hogy a gyerekek fantáziája, egyéni képességei minél sokoldalúbban kibontakozhasson.

A megfigyelés, az emlékezetbe vésés és a felidézés ebben az életkorban a gyakorlati tevékenységbe ágyazottan fejlődik, amelyet biztosítunk.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyerekek bátran, szívesen, érthetően beszélnek, gondolataikat képesek összefüggően elmondani.
- Tisztán ejtenek minden beszédhangot, értik és használják a kommunikáció különböző formáit.
- Érzékelésük, észlelésük tovább differenciálódik.
- Megjelenik a szándékos bevésés, felidézés, figyelem.
- Szándékos figyelmük időtartama 10-15 perc.
- Nyelvi-fogalmi gondolkodásuk kialakulóban van.
- Kreativitásuk érvényesül minden tevékenységi formában.
- Gondolatait, érzelmeit, érzelmeit életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal, mások számára is érthető módon ki tudja fejezni.
- Igyekszik az illemszabályoknak megfelelően kérni, érdeklődni, bemutatkozni, megszólítani másokat.

- Képes társak között mások beszédébe bekapcsolódni, megfelelő helyzetekben aktivizálja szókincsét, kérdez, válaszol, mesél.

4.1.5. Hitre nevelés

Óvodánkban a gyermekek vallásos élményekkel gazdagodnak, megtapasztalják a templomi közösséghez való tartozás érzését, ily módon ébresztjük bennük a vallási érzelmeket.

Célunk: „a családi keresztény nevelés támogatása vagy ennek híján a gyerekek elindítása a keresztény életre, valamint a sajátos görögkatolikus vallási környezetismeret megalapozása.”

Alapvető értékeknek tartjuk a helyes önértékelést, a nyitottságot, szelídséget, türelmet, alaposítást, mértékletességet. Hangsúlyos a családdal, a keresztény közösséggel való szoros együttműködés, az együtt nevelést.

5. FEJLŐDÉST ELŐSEGÍTŐ TARTALMAK

- Hitre nevelés, lelki percek
- Játék
- Mese-vers
- Ének-zene, énekes játék
- Rajzolás, mintázás, kézimunka
- Mozgás
- A külső világ tevékeny megismerése
 - Matematikai tapasztalatok szerzése
- Munka jellegű tevékenységek
- A tevékenységben megvalósult tanulás

5.1. Hitre nevelés, lelki percek

Tartalmak:

- Ismerkedjenek meg a gyerekek a templomi környezettel, tárgyakkal, szimbólumokkal, ismerjék a görög katolikus köszönést.
- A keresztény hitélet megtapasztaltatása az óvodai élet során (felebaráti szeretet, jócselekedet, megbocsátás, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség.)
- Ismerjék, értsék és beszédükbe építsék be a bibliai fogalmakat, tudják alkalmazni megfelelő helyzetekben, válják szókinsük részévé.
- Zenehallgatási anyagon keresztül ismerkedjenek meg egyházzenei művekkel.
- Görögkatolikus ünnepeink tartalmának megélése templomlátogatások alkalmával.
- Lelki perceken elcsendesedünk, ráhangolódunk az új élményre. /Segédanyag: Szelepi Imréné: Lelki percek az óvodában/ KaPI
- Étkezések előtt és után ima közösen vagy egyéenként.
- Hittan foglalkozások a lelki vezető által.

5.2. Játék

A játék óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszköze, a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, alapvető tevékenysége.

Célunk: Olyan változatos játéklehetőségek biztosítása, amelyben az érdekes és szabadon választott tevékenységek gyakorlása közben a gyerekek ötletei, egyéni képességei kibontakozhatnak, személyiségük komplex módon fejlődhet.

Feladataink:

- Alapvető feltételek biztosítása. (megfelelő légkör, hely, idő, eszköz, tapasztalat-élmény)
- A játék formáinak és tartalmának gazdagítása a gyerekek képességfejlődésének elősegítése érdekében.
- A játékirányítás megfelelő módszereinek alkalmazása a gyerekek igényeihez, a játékszituációkhoz igazodva.
- A játékban rejlő képességfejlesztő elemek tudatos alkalmazása.

- A játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése.

A megvalósítás területei, tartalma:

- gyakorlójáték
- szerepjáték
- barkácsolás
- szabályjáték
- konstruáló játék
- bábozás, dramatisálás

A játékírányítás megfelelő módszereinek alkalmazása:

Az óvodapedagógus sajátos játéksegítő módszereiről a következőket valljuk:

- van, amikor csak szemléljük a játékot,
- van, amikor hagyjuk a gyermekeket a problémák megoldásában,
- van, amikor segítségre van szükségük,
- van, amikor együttes játékunk jelenti a legnagyobb örömet.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén:

- A játékokban örömeiket lelik, képesek arra, hogy egy-egy játéktémát több napon keresztül is játszanak.
- Tevékenységükben dominánsan jelentkezik a szerepjáték.
- Egyéni ötleteik alapján képesek bonyolultabb építményeket létrehozni.
- Szabályjátékokat kezdeményeznek, melynek szabályait pontosan betartják.
- Önállóak a játék közös tervezésében, a szerepek elosztásában, a szükséges hely, eszköz megválasztásában.
- Le tudnak mondani egy-egy kedves játékszerről.
- Az ismert meséket szívesen dramatisálják, bábokkal eljátsszák.
- A gyakorlójáték csak a konstrukciós és a szerepjáték elemeként jelenik meg.
- Hajlandók elfogadni játszótársaik elgondolását, és alkalmazkodni a játék szabályaihoz.

- Problémák önálló megoldására képesek.
- Az óvoda által elvárt viselkedési normák kialakulnak, használják a metakommunikációt.
- Különböző anyagokat, eszközöket kombináltan alkalmaznak. Biztosan használják a barkácsoláshoz szükséges eszközöket.

5.3. Verselés, mesélés

„A gyermekkor két tündérvilága van; a cselevés síkján a játék, szellemi síkon a mese. Milyen odaadás, mennyi mindenről megfélekedező áhítat ül ki a mesét hallgató gyermek arcára.”¹

Célunk: A mese, vers sajátos eszközeivel a gyermekek érzelmi – értelmi – etikai fejlődésének elősegítése, irodalmi élményhez juttatása.

Feladataink:

- Irodalmi élmény nyújtása, népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül.
- A tevékenységhez szükséges feltételek, eszközök biztosítása.
- A nyelvi képességek életkorának és egyéni fejlettségnek megfelelő szintű fejlesztése.

Az irodalmi anyag igényes kiválasztása a gyerekek életkori sajátosságának figyelembevételével:

A mese megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának, és világképének. Képi és konkrét formában tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatairól, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákról.

Az óvodában a népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. A népi mondókák, rigmusok, népmesék minden korosztálynak bőséges kínálatot nyújtanak.

Az irodalmi anyag igényes összeállítása, folyamatos frissítése az óvónő feladata, figyelembe véve a csoportja fejlettségét, érdeklődését, illetve évszakokhoz, ünnepekhez kötődő aktualitását.

¹ Esztétikai nevelés az óvodában, Tankönyvkiadó, Budapest, 1966. 105-108. o.

A válogatás szempontjai:

3-4 éves korban:

- Mondókák, egyszerű mondóka mesék;
- Höcögtetők, simogatók, tapsoltatók, hintáztatók, vigasztalók;
- Rövid, rögtönzött történeteket halmozó láncmesék;
- Rövid versek állatokról, természetről;
- Állatok hangjának utánzása;
- Egyszerű állatokról szóló népmesék és műmesék.
- Bibliai történetek.

4-5 éves korban:

- Egyszerűbb, de több versszakos mondókák, vidám rigmusok, állat-hívogatok;
- Állatokról szóló népmesék, egyszerűbb szerkezetű műmesék;
- Ismétlésekkel, refrénekekkel tagolt, vidám, pattogó, ritmusváltó, ringató, lépegető, táncos ritmusú versek;
- A versek témái között az évszakváltás, a gyermekek, felnőttek világa jelenik meg.
- Bibliai történetek.

5-6-7 éves korban:

- A mondókák köréből a változatos kiszámolók, menetelők, szoknyafogók;
- Mozgásos játékot kísérő kiszámolók, ugrók;
- Találós kérdések, tréfás beugratók, felelgetők, csúfolók, szólások-mondások;
- Bonyodalmas, tréfás állat- és tündérmesék, a népmesék és műmesék köréből;
- Folytatásos elbeszélések, történetek;
- Több versszakos természetről, állatokról, családról, gyermekekről szóló, érzelmi töltésű, vagy humoros, rímelő versek.
- Bibliai történetek.

A tevékenységhez szükséges feltételek, eszközök biztosítása:

A mesének, versnek minden nap helye van az óvodai életben. E tevékenység a gyermeki igénynek megfelelően spontán, vagy tervezett módon jelenik meg nevelésünkben.

A meseválás hangulatához, a lelki ráhangolódáshoz szükséges feltételeket az óvónő biztosítja, a csoport szokásainak megfelelően.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyerekek várják, kérik a mesemondást, maguk is segítenek a mesehallgatás feltételeinek megteremtésében.
- A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket önállóan használják.
- Szívesen, önállóan mondanak verseket, rigmusokat, mondókákat.
- 10-12 mondókát, 8-10 verset megjegyeznek, 10-12 mesét ismernek.
- Tudnak meséket, verseket improvizálni, képesek megkezdett mese, történet folytatására.
- A magyar népmesei szófordulatok passzív szókincsükbe beépülnek.
- Ismerik a mesekönyveket, azokat szívesen, a napi élet részeként használják, forgatják.
- Vigyáznak könyveikre.
- A mesével kapcsolatos érzelmeiket rajzban is meg tudják jeleníteni.

5. 4. Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc

Célunk: Minél több olyan zenei élményhez juttatni a gyerekeket, amely felkelti zene iránti érdeklődésüket, fejleszti zenei hallásukat, ritmusérzéküket, formálja ízlésüket, zenei anyanyelvüket, elősegíti a hagyományok ápolását.

Feladataink:

- A felhasznált zenei anyag igényes kiválasztása, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait, a csoport képességszintjét, a nemzetiségi, etnikai hovatartozást.
- A gyerekek zenei hallásának, ritmusérzékének és mozgáskultúrájának fejlesztése.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- Az élhangsúlyos magyar beszéd erősítése.

A felhasznált zenei anyag igényes kiválasztása, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait, a csoport képességszintjét:

Zenei nevelésünk alapja az ének, énekes játék, mert általa nemcsak a zenei készségek fejlődnek, hanem a gyermek teljes személyisége is.

Megismertetünk a gyerekekkel olyan mondókákat, énekes játékokat, népi- és műdalokat, amelyek a zenei élményen túl örömet, játékot, szórakozást nyújtanak, alapot adnak a zenei műveltség továbbfejlesztéséhez.

A korosztályoknak összeállított zenei anyaggal szembeni követelmény az érzelmi közelség, a hangterjedelem, a ritmuskombinációk, és a mozgásanyag megfelelése. A zenei anyag ajánlás, ettől el lehet térni, ha a csoport fejlettsége ezt megkívánja, de az alapot Forrai Katalin: Ének az óvodában c. munkája adja.

A zenehallgatás anyagának kiválasztásában változatlanul segítségünkre van Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában c. dallamgyűjteménye, amelyet az óvónők kiegészítenek saját ízlésük, igényük, érdeklődésük, illetve a gyermekek kívánságai szerint. Megismertetjük a gyerekeket a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal, egyházzenei, vallásos tartalmú dalokkal.

A gyerekek zenei hallásának, ritmusérzékének és mozgáskultúrájának fejlesztése:

Hallásfejlesztés:

Az éneklési készség fejlesztése óvodánkban a gyermekek utánzási vágyán alapszik. Hallás után tanítjuk a dalokat, dalos játékokat, kiemelt szerepet tulajdonítunk a gyakorlásnak, ismétlésnek. Fontosnak tartjuk a megfelelő hangmagasságban kezdett, tiszta óvónői éneket, mellyel szoros összefüggésben van az éneklési kedv felkeltése és ébren tartása.

A kellő érzelmi alapozás segíti a bátor egyéni éneklés felvállalását, illetve a kezdő hang átvételét is.

3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7 évesek
<ul style="list-style-type: none">- Halk-hangos felismerése, megkülönböztetése beszéden, mondókán, éneken keresztül- Környezet hangjának megfigyelése- Dallamjátszó hangszerek hangszíneinek megfigyelése- Dallammotívumok visszaéneklése öt hang terjedelemben	<ul style="list-style-type: none">- Halk-hangos megkülönböztetése ének, beszéd, taps során- Szöveges motívumok visszaéneklése hat hang terjedelemben- Magas-mély érzékeltetése, dallamvonal érzékeltetése a levegőben- Dallamfelismerés dúdolásról	<ul style="list-style-type: none">- Halkabb-hangosabb- Dallamfelismerés belső motívumról, hangszerről- Dallambújtatás, dallamvisszhang játék- Tiszta éneklés, egyéni éneklés- Dallamok kitalálása versekhez, mondókákhoz- Finomabb hangszínek felismerése, megkülönböztetése a természetben

Ritmuszérzék fejlesztése:

A népi játékokban természetes módon kapcsolódik egymáshoz a dallam és a ritmus. Fontosnak tartjuk, hogy már kiscsoportban kialakítsuk a lüktetés érzékelését, hiszen ez adja az alapot a további ritmusmotívumok elsajátításához, a tempó különbségek érzékeltetéséhez.

A ritmüzérzék fejlesztése szorosan kapcsolódik a mozgáshoz.

3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7 évesek
<ul style="list-style-type: none">- Egyenletes lüktetés különböző játékos mozdulatokkal- Tempótartás- Egyszerű ritmus játzó hangszerek használata	<ul style="list-style-type: none">- Egyenletes lüktetés járással, tapssal- Dalok, mondókák ritmusának kiemelése- Ritmuseszközök használata (dob, csörgő, ritmusbot)- Szöveges ritmusmotívumok visszhangszerű ismétlése- Gyors-lassú megfigyeltetése	<ul style="list-style-type: none">- Egyenletes lüktetés és a dalok ritmusának megkülönböztetése- A dalok ritmusának hangoztatása belső hallás alapján- Dalok, mondókák felismerése ritmusról- Gyors-lassú megkülönböztetése- Ritmuseszközök önálló használata (cintányér, triangulum)

Mozgásfejlesztés:

A dalok, dalos játékok ritmusa, dallama spontán módon is mozgásra ösztönzi a gyermekeket. A zenei tevékenységen belül a szép mozgás kialakítása szerves része a készség - képesség fejlesztésnek. Az egyenletes szép járás, a dalos játékok mozgássorai alapozzák a későbbi tánclépéseket, egyedi formában segítik a mozgás összerendezettségének kialakulását.

Fontos kiemelni, hogy a zenéhez kapcsolódó mozgás, a közös játék érzelmi töltése igen erős; a gyermekekhez közelálló élménye semmi mással nem pótolható.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása:

Az ének-zene és az ehhez kapcsolódó mozgás ugyanúgy az óvodai mindennapok része, mint pl. a napi mesélés, vagy a séták. A zenei tevékenységnek nincs meghatározott időpontja, időtartama, a nap bármely szakában a gyermekek hangulatának, kezdeményezésének, az óvodapedagógus kezdeményezésének megfelelően alakul.

Kiscsoportban a zenei tevékenység kötetlenül folyik, naponta megjelenik, hol az óvónő, hol a gyermekek kezdeményezéséhez csatolva.

Középső és nagycsoportban, a napi tevékenységben, kötetlenül a játékba integráltan is folyik zenei tevékenység.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyerekek örömmel kezdeményezik és játsszák az énekes játékokat.
- Képességeikhez mértén tisztán, megfelelő hangmagasságban, tempótartással énekelnek.
- Ritmusérzékük kialakul, az egyenletes lüktetés automatizálttá válik.
- Ismernek egyszerű ritmushangszereket, tudják azokat használni.
- Igénylik a zenehallgatást, képessé válnak zenei élmények befogadására.
- Meg tudják különböztetni környezetük természetes zörejeit.
- Ismerik, és megfelelően alkalmazzák a zenei fogalompárokat.
- Zenére történő mozgásuk összerendezett, esztétikus.

5.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A vizuális nevelés magában foglalja a rajzolást, festést, mintázást, az építést, képalakítást, a konstruálást, a kézimunkát, a műalkotásokkal való ismerkedést, a környezet alakítását.

Célunk: Változatos tevékenységi fajták, és technikai eljárások biztosításával a gyermekek képi- és plasztikai kifejező készségének, kreativitásának fejlesztése; téri, formai és szín képzeteinek gazdagítása, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladataink:

- A gyermeki alkotó tevékenység, illetve a kreatív magatartás hangulati, környezeti és eszközbeli feltételeinek megteremtése. (hely, idő, eszköz, anyag, stb.)
- Felkelteni és elmélyíteni a gyerekekben az alkotás igényét, élmény és fantáziaviláguk segítségével a képi kifejezés örömét.
- Igényesség kialakítása a környezettel szemben.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása az egész nap folyamán, spontán és szervezett formában, mikrocsoportban ill. egyéni foglalkoztatás keretében.

- A gyermekek megismertetése az eszközök használatával, a különböző technikai alapelemekkel és eljárásokkal.

A tevékenység feltételei, lehetőségei:

Elsődleges szempontnak tartjuk, hogy az alkotó tevékenységhez **biztosítva legyen** a nyugodt légkör, hely, idő, jó minőségű és megfelelő mennyiségű eszköz és anyag, melyeknek kritériuma a célszerűség, esztétikusság, illetve az, hogy a gyermekek életkori sajátosságainak megfeleljenek.

A rajzolás, mintázás, kézimunka számára megfelelő **kényelmes körülményt** teremtünk. A hely állandó, a tevékenység a nap bármely szakában elkezdhető, befejezhető a játékba ágyazottan, emellett heti 1 alkalommal tudatosan tervezzük, kezdeményezzük egy-egy új technika megismerését, továbbfejlesztését. A differenciált segítségnyújtás érdekében egyszerre 6-8 gyermek vesz részt ezekben a tevékenységekben.

Az **eszközök** mindig elérhető magasságban vannak elhelyezve.

3-4 éves korban:

A gyermekek ismerkednek az anyagokkal, eszközökkel, a különböző technikai eljárásokkal. Biztosítjuk a lehetőséget a firkáláshoz, a rajzoláshoz, a mintázáshoz, festéshez. Fontosnak tartjuk a pozitív kapcsolat kialakítását a gyerekekben az ábrázolási tevékenységekben. Megtapasztalhatják, hogy kezük munkájával alakíthatják, formálhatják környezetüket, érdekes alkotásokat hozhatnak létre, örömet szerezhetnek maguknak, szüleiknek. A plasztikai alakításban szabadon vegyenek részt, alkalmazva a megismert technikákat. (nyomkodás, gyurkálás, sodrás, gömbölyítés, stb.)

4-5 éves korban:

Továbbra is kiemelt feladatunk a technikák megismertetése, tökéletesítése. Az eszköztár bővül a színes ceruzák, különböző minőségű papírok, különböző vastagságú ecsetek használatával. A gyerekek egyéni képességeinek, igényeinek megfelelően biztosítjuk a ragasztás, nyírás, barkácsolás lehetőségét.

Arra törekszünk, hogy jelenjen meg a gyerekek rajzában az emberábrázolás, a környezet, a tárgyak, a cselekvések saját elképzelés alapján történő rajzos megjelenítése.

5-6-7 éves korban:

A gyermekek tevékenységét újabb technikák megismertetésével bővítjük. (gipszöntés, varrás, textil munkák, karcolás, kollázs, stb.)

Lehetőséget és alkalmat biztosítunk az élményeiknek, érdeklődésüknek megfelelő szabad téma választására. A folyamatos élménynyújtással (megfigyelés, tevékenység során) segítjük környezetesztétikai érzékenységük formálódását. Segítjük, hogy fokozatosan fejlődjenek a gyermekek befogadó és alkotó képességei, az egyszerű megfigyeléstől eljussanak a rácsodálkozáshoz. A gyerekek lehetőleg önállóan készítsék elő az alkotó tevékenységhez szükséges anyagokat, eszközöket. Biztosítjuk a több napon át tartó ábrázolás, barkácsolás, építés lehetőségét is.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Képalakításaikban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket, ismereteiket.
- Kézmozgásuk lehetővé teszi az egyre precízebb, apróbb mozdulatokat kívánó feladatok elvégzését.
- Biztonságosan használják a képi kifejezés változatos eszközeit.
- Színhasználatukban érvényesítik kedvelt színeiket.
- Formaábrázolásuk során képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket (pl. fiú, lány).
- Véleményt mondanak alkotásaikról és óvodai környezetükről.
- Képesek figyelmük összpontosítására, a megismert technikák önálló alkalmazására.
- Téralkításban, építésben kreatívak, együttműködők.
- Örülnek alkotásaiknak és a közösen elkészített kompozícióknak.
- Rendelkeznek egészséges önbizalommal, büszkék alkotásaikra.
- Ismernek népművészeti motívumokat, azokat felhasználják díszítőmunkájukban, tudnak sormintákat készíteni. Vallásos témákat megjelenítenek.

5.6. Mozgás

Célunk: A gyerekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességének (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség) fejlesztése játékos formában. A mozgáskedv fenntartása, mozgástapasztalatok bővítése, a gyakorlási lehetőségek biztosításával.

Feladataink:

- 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásos játékok, mozgásos tevékenységek összeállítása.
- A megfelelő mozgástér és idő biztosítása a gyerekek mozgásszükségleteinek kielégítése érdekében.

3-6-7 éves korban tervezhető mozgásos játékok, mozgásos tevékenységek összeállítása:

Törekedünk a gyermekeket legjobban fejlesztő kooperatív mozgásos játékok alkalmazására a szabad levegő kihasználására. Biztosítjuk a gyerekek részére a heti egy kötelező formában tartott mozgáson túl, hogy a gyerekek több órát szabad levegőn mozoghassanak, edzenek.

A testi képességek fejlesztése a szervezett mozgáson kívül az egész nevelési rendszerben jelen van (mindennapos testnevelés). A kiegyensúlyozott személyiség feltétele a motoros képességek fejlesztése.

A mozgásfejlesztő anyagok kiválasztásának fő szempontja, hogy **ügyeljünk** a megfelelő nehézségű feladatok összeállítására, hogy minden gyerek megtalálja a képességeinek megfelelő gyakorlatot és **vigyázzunk**, hogy képességeinek teljes bevetését is igényelje, mert csak így lesz fejlesztő hatású a gyerekekre nézve.

3-4 éves korban a feladat, hogy megszerettessük a tornázást. El kell érni, hogy minden gyerek örömmel mozogjon.

Az irányított mozgások során fokozatosan alakítjuk ki a biztonságos szabályokat, az egymáshoz való alkalmazkodást.

Elsősorban a következőket gyakoroljuk:

- Lépés, járás, futás, menetirány betartása.
- Síkban megfelelő akadályok átlépése, kikerülése, átugrása.

- Járás, futás közben történő ki- és megkerülések, fel- és lelépés.
- Csúszás, kúszás talajon, padon.
- Átbújások gyakorlása.
- Egyensúlyozás padon, rézsútos padon.
- Labdajátékok.

A 4-5 éves gyerekek mozgása egyre koordináltabbá, járásuk, futásuk egyre biztosabbá válik.

- A nagymozgások fejlesztését bővítjük.
- Egyensúlyérzék fejlesztése; szem, kéz, láb koordinációjának összehangolása.
- Labdajátékok, ugróiskola, kötéljátékok.
- Járás, futás tempóváltoztatással.
- Oldalt és hátrafelé járás, párokban járás.
- Testfordulatok gyakorlása.
- Csúszás, kúszás, mászás emelt akadályokkal való gyakorlása.
- Le- és felugrások, támaszugrás, mélyugrás, távolugrás.
- Dobások — távolba való dobás.
- Gurulóátfordulás előre.
- Oldaliság megkülönböztetésének gyakorlása bal-jobb (csuklópánt használata).

Az 5-6-7 éves gyerekek mozgása összetettebbé válik. Járásuk, futásuk, mozdulataik ritmusosabb lesz. Egyensúlyérzékük egyre biztosabb. A nagycsoportban a finommozgások fejlesztésére helyezük a hangsúlyt.

- Fogó, futó játékok nehezített formában való gyakorlása.
- Futás tempóváltással, gyors - lassú futás, belegyorsuló futás.
Váltóversenyek.
- Néhány lépéssel való nekifutással magas- és távolugrás.
- Labdagyakorlatok; labdavezetés, egykezes alsó- és felső-, célzott irányú dobások.
- Kézállás előkészítő gyakorlata.
- Hossztengely körüli gurulás.
- Hátrafelé történő gurulóátfordulás.
- Gimnasztikai gyakorlatok kézi-szerekkel, illetve párosan.

A megfelelő mozgástér és idő biztosítása a gyerekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében:

Irányított mozgásos tevékenységet mindhárom korosztálynak heti egy alkalommal szervezünk a tornaszobában. A tevékenységek időtartama a gyerekek játékkedvétől függően 20-35 perc.

Minden nap lehetőség nyílik az udvaron a szabad futásra, kocogásra, mozgásra.

Mindennapos testnevelés

Az óvodai mozgás szerves része a mindennapos testnevelés, melynek keretében pár perces mozgással frissítjük fel a gyermekek szervezetét. A gyermekeknek minden nap lehetőséget biztosítunk 10-15 perces szervezett mozgásban való részvételre. Időpontját az óvónő szabadon választja meg a rugalmas napirend keretei között.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyerekek igényelik a mozgást, a kedvelt mozgásos játékokat kitartóan játsszák.
- Mozgástapasztalataik bővülnek, mozgásuk összerendezettebbé, ritmusosabbá válik. Növekszik teljesítőképességük.
- Ismerik az irányokat.
- Tudnak a térben tájékozódni, életkoruknak megfelelően kialakult tér-, mélység-, időérzékelésük.
- Az ismert játékokat a szabályok pontos betartásával játsszák, kialakul az egészséges versenyszellem.
- Fel tudják dolgozni a sikert és a kudarcot.
- Fejlett testsémával rendelkeznek, biztosak a jobb- és bal megkülönböztetésében.
- Tudnak ütemtartással járni, a gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni, megértik az egyszerű vezényszavakat.
- Cselekvőképességük gyors.

5.7. A külső világ tevékeny megismerése

Óvodánk „Örökös Zöld Óvoda” címmel rendelkezik. Intézményünk elkötelezett a fenntarthatóság biztosítása mellett. Valljuk, hogy a természetes és épített környezet

minőségét, értékeit meg kell őriznünk, s ezt a szemléletet tovább kell adnunk a ránk bízott gyermekek számára.

Saját kertünkben vendégül látjuk a rovarokat, madarakat, zöldségeket és gyógynövényeket termelünk. A gyerekek aktívan részt vesznek a munkákban, így látják annak fontosságát, értékét.

Célunk:

- A természeti és társadalmi környezethez való pozitív viselkedési formák és magatartásmódok kialakítása, a környezeti kultúra iránti igény megalapozása, a gyermekek környezetében lévő élővilág megismertetése és megszerettetése.
- Olyan szokások, szokásrendszerek és viselkedési formák megalapozása, olyan képességek tudatos fejlesztése, amelyek szükségesek a környezettel való harmonikus kapcsolat, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer, a környezettudatos életvitel kialakításához.

Feladataink:

- A gyermeki kíváncsiság, érdeklődés felkeltése, ébren tartása, kielégítése, a valóságról szerzett tapasztalatok, ismeretek gyarapításával, feldolgozásával.
- A környezettel való „együttélésre” nevelés, mely magában foglalja a környezet védelmét, a környezettudatos életmódot.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- Ismerkedés a szülőföld és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival és a családi, tárgyi kultúrával.

Sajátos alapelvek, értékek:

A teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése. A környezeti nevelés komplex, integráló hatása az óvoda tevékenységében.

A megvalósítás területei tartalma:

Programunkban a témakörök tervezésének keretét a négy évszak adja, ehhez rendeljük a természeti környezet, növény- és állatvilág, az ember és környezete, illetve a hagyományos ünnepek témaköreit is.

- Környező világ: (évszakok, napszakok, személyes adatok, testrészek, élőlények, természetvédelem, tárgyi környezet, közlekedés, színek).

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Közvetlen környezetüket ismerik, biztonságosan eligazodnak benne.
- A tárgyak, jelenségek közötti elemi összefüggéseket felismerik, képesek összehasonlítására.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok, napszakok között.
- Ismernek gyűjtő fogalmakat (növény, állat, gyümölcs).
- Önállóan gyakorolják a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit.
- A környezet megismerése során szerzett ismereteket játékokban átéli.
- Kialakul igényük a természeti környezet védelmére, megóvására, elősegítik megújulását.
- Az ismeretszerzéshez segítséggel, készségszinten használják az infokommunikációs eszközöket

Matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése és alkalmazása a tevékenységekben:

Célunk: A környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzés során a gyerekek ítélőkészségének, tér-, sík- és mennyiségsszemlélet fejlesztése.

Feladataink:

- A gyermekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére építve biztosítani a fejlődés optimális feltételeit.
- A külvilágról szerzett matematikai tapasztalatok feldolgozása, bővítése, rendszerezése.

A megvalósítás területei, tartalma:

A környező valóság fontos jellemzői a formai, mennyiségi viszonyok. Matematikai nevelésünk komplexitása vitathatatlan, hiszen minden nevelési területet átsző, jelen van, lehetőséget biztosít a fejlesztésre az adott területen.

3-4 éves korban:

Megismerjük a gyerekek aktivitását, érdeklődését, felmérjük képességeiket. Ekkor is közvetítünk matematikai ismereteket, de ezeket játékaikba, mindennapi tevékenységeikbe ágyazva használjuk. Feladatunk, felkelteni matematikai kíváncsiságukat, érdeklődésüket.

4-5 éves korban:

Kezdődnek a szervezett tevékenységek, amelyek egyéni és mikrocsoportos formában történnek.

Az alábbi témakörökben fejlesztjük képességüket:

- tárgyak összehasonlítása, szétválogatása
- tapasztalatszerzés útján az 1, semmi, 2-3 észlelése, felismerése számlálás nélkül
- halmazok képzése, bontása 1-6-ig
- halmazok elemeinek sorba rendezése, becslése, párosítása
- mennyiségek összemérése síkban és térben
- építések, alkotások szabadon
- tevékenységek tükörrel
- tájékozódás térben
- tapasztalatok a geometria körében

5-6-7 éves korban:

Matematikai képességük optimális fejlesztése, az eddig szerzett ismeretek bővítése:

- tárgyak, személyek, halmazok összehasonlítása, elkezdett szempontok szerint
- halmazok képzése, bontása 1-10-ig
- halmazok sorba rendezése, sorozatok készítése mennyiségi tulajdonságok szerint
- mennyiségek összemérése, összehasonlítása síkban és térben
- építések szabadon, illetve másolással

- tapasztalatszerzés a szimmetria köréből
- tájékozódás térben, síkban (irányok, névutók)
- tőszámlálás, sorszámlálás, számlépcső építése 10-es számkörben
- sík- és térmértani formák megkülönböztetése, elismertetése

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Szívesen vállalkoznak felvetett, felismert probléma megoldására.
- Azonosítani tudnak különféle helyzetükben is egyszerű alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- Megkülönböztetnek, azonosítanak különböző szempontok szerint.
- Tájékozódnak a térben.
- Képesek figyelmük összpontosítására, megosztására.
- Tudnak egy tárgyat jellemezni tulajdonságaik felsorolásával.
- Csoportosítanak minőségi és mennyiségi tulajdonságok szerint.
- Kreatívak.
- Értik és helyesen használják a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat (hosszabb-rövidebb stb.)
- Elő tudnak állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet.
- Használja az infokommunikációs eszközöket (interneten játékok, ismeretszerző anyagok)

5.8. Munka jellegű tevékenységek

A gyermeki munka a játékból kibontakozó, azzal sok vonatkozásban azonosságot mutató, önként — azaz örömmel és szívesen — végzett játékos tevékenység.

Célunk:

Sokféle és változatos munkalehetőségek és munka jellegű tevékenységek gyakorlása során olyan készségek, képességek, szokások kialakítása, amelyek pozitívan

befolyásolják a gyermekek környezethez való viszonyát, közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését, önállósodását. A gyermek saját magához viszonyított értékelésének fontossága fejlődjön.

Feladataink:

- Minden korcsoportban az önálló munkavégzés, a különböző típusú munka jellegű tevékenységek és azok feltételeinek megteremtése.
- A gyermekek adottságainak, fejlettségének megfelelően az egyes munkafajták tudatos pedagógiai szervezése, tartalmi gazdagítása, fokozatos bővítése (önkiszolgálás, naposság, alkalomszerű munkák és megbízatások, növény- és állatgondozás).

A megvalósítás területei, tartalma:

- Önkiszolgálás (testápolás, öltözködés, étkezés)
- közösség érdekében végzett munka (naposi tevékenység és a csoport életéhez tartozó feladatok)
- alkalomszerű munka és egyéb megbízatások (környezet rendjéhez tartozó, saját szokásrendbe tartozó, felnőtteknek, társaiknak segítségnyújtás, egyéb megbízatások)

Csoportszobában:

- az élősarok folyamatos gondozása, rendezgetése, bővítése
- a szobanövények portalanítása, öntözése, ápolása
- cserepes virágok átültetése, szaporítása
- magvak, gyökerek csiráztatása, faágak hajtatása, rügyezettetése
- virágpalánták nevelése
- magvak, termések gyűjtése, madáreleség készítése

Udvaron:

- veteményeskert gondozása (vetés, ültetés, öntözés, gyomlálás, gereblyezés, termés leszedése, elfogyasztása)
- környezetünk esztétikusabbá tétele (virágok, fák, cserjék ültetése, növények védelme, udvartakarítás évszaknak megfelelően)
- madáretető, madáritatók felállítása, folyamatos feltöltése
- kerti szerszámok előkészítése, munka utáni helyes elrakása
- virágok, falevelek gyűjtése, szárítása, préselése
- a családok segítségével a háziállatok természetes környezetben történő megfigyelése, lehetőség szerint bekapcsolódás gondozásukba (etetés, itatás)

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Saját személyükkel kapcsolatos teendőiket természetes szükségletként, önállóan látják el.
- A megbízásokat örömmel, szívesen végzik.
- A napos feladatokat önállóan szervezik.
- Szeretnek közösen dolgozni, örülnek a közös munka eredményességének, sikerének.
- Önállóan használják az eszközöket, szerszámokat, ismerik a munkafolyamat célszerű sorrendjét.
- Igényesek megjelenésükkel és környezetükkel kapcsolatban.
- Észreveszik a rendetlenséget, aktívan közreműködnek megszüntetésében.
- Óvják, gondozzák a csoportszobában és az udvaron található növényeket.
- Kialakul a gyermekekben a belső késztetés a munkavégzésre, felismerik környezetükben a munka szükségességét a – meg kell csinálni- érzését.
- Ismerik a környezetükben élő felnőttek munkáját, szülei foglalkozását, van fogalmuk a foglalkozás céljáról és eredményéről. Ez vezeti a gyermeket a munkát végző ember tiszteletéhez.

5.9. A tevékenységben megvalósuló tanulás

Célunk:

Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon és az általunk kezdeményezett foglalkozásokon a gyermekek képességei, magatartása, tanulás iránti vágya fejlődjön, ismereteik gazdagodjanak.

Feladataink:

- A gyermekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére alapozva, a környezetében szerzett tapasztalataira építve közvetlen,

sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása, műveltségterületek közvetítése.

- A tanulás formáinak megszervezése az adott gyermekcsoportban (utánzásos minta- és modellkövetés, spontán játékos tapasztalatszerzés, a gyermeki kérdésekre épülő ismeretszerzés, irányított megfigyelés, gyakorlati probléma- és feladatmegoldás, kezdeményezett tevékenységek).

A tevékenységben megvalósuló tanulásnak nevelőtestületünk által képviselt értelmezése:

A tanulás egyenlő a tapasztalatszerzéssel. A tanulás tartalma elsősorban a gyerekek közvetlen (természeti és társadalmi) környezetéből származó ismeretek és tapasztalatok, amelyek magukban foglalják azokat a magatartási formákat, viselkedési szokásokat, erkölcsi tulajdonságokat is, melyek kialakítása ebben az életkorban kívánatos.

Célunk, hogy minden gyerek önmaga lehetőségeihez képest fejlődhessen, egyéni képességének megfelelő tevékenység közben gyakorolhassa azokat a funkciókat, amelyek aktuális fejlődését elősegítik.

A tanulási folyamat megvalósításánál tudatosan és tervszerűen alkalmazzuk a differenciált foglalkoztatást, egyéni képességfejlesztést, melyet személyre szabott, pozitív értékeléssel segítünk.

A szervezett tanulást különböző tevékenységek keretében valósítjuk meg, melynek szervezési kereteit a pedagógus választja meg. A párhuzamos tevékenységek alkalmával a gyerekek érdeklődése alapján mindig változó létszámú és személyi összetételű kis csoporttal foglalkozunk, így lehetőségünk adódik az egyén bánásmód megvalósítására, a gyermekek fejlődési ütemének figyelembevételére.

Programunk lehetőséget ad a pedagógusoknak korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazására:

- projektmódszer,
- kooperatív technikák,
- IKT eszközök alkalmazása (projektor, internet, laptop stb.)

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyerekek érdeklődőek és kíváncsiak, örömmel vesznek részt a tevékenységekben.

- Tudnak alkalmazkodni társaikhoz, a kapott feladatokat együtt is végre tudják hajtani.
- Kezdenek képessé válni mozgásuk, beszédük, figyelmük bizonyos fokú irányítására.
- Kialakul a gyermekekben a tanulás iránti igény.
- Fejlődik erkölcsi ítéletalkotó képességük.
- Képesek egyéni élményeik, tapasztalataik logikus elmondására.
- Megkezdődik az önellenőrzés, önértékelés képességének alakulása.
- Tanulási tevékenységük közben kitartóak, aktívak, tudnak a feladatra koncentrálni.
- Kialakulnak azok a készségek, képességek, amelyek lehetővé teszik, elősegítik az iskolai tanulást.
- Ismeretei birtokában képes következtetésekre, ok- okozati összefüggések felfogására.
- Eligazodik környezet tárgyi és személyi viszonyai között.
- Mindent, amit megtanult, fel tud idézni.

6. AZ ÓVODA SPECIÁLIS FELADATAI

6.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének irányelve azt a célt szolgálja, hogy a nevelési programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerüljenek. Biztosítja, hogy:

- az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,
- az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs célú foglalkozások programjai váljanak az óvodák nevelési programjainak tartalmi elemeivé.

Óvodánk Alapító Okirata szerint, 2023. szeptember 1-től, azokat a beszéd fogyatékos, enyhe értelmi fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekeket fogadja, akiknek a Szakértői Bizottság a fogyatékoságukat megállapította, és az óvodai integrációban való részvételüket írásos szakvéleményben javasolja. Speciális fejlesztő tevékenységeket azoknak a gyermekeknek biztosítunk, akik a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szakértői Bizottság szakvéleményével rendelkeznek, és integrált óvodai elhelyezésük megoldható.

A sajátos nevelési igényű kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését, az eredményeit, erőnyeit, sikeres próbálkozásait értékelő, különbözőségét elfogadó környezetben segítjük.

A fogyatékos gyermek iránti elvárást fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg. A fogyatékos kisgyermek egyes területen kiemelkedő teljesítményre is képes lehet. Ennek felismerése és gondozása kiemelt feladatot jelent számunkra.

A sajátos igényű gyermek óvodai nevelésének sajátossága, hogy az egész napos tevékenység a különleges gondozási igény kielégítését is szolgálja.

6.1.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését segítjük a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelés során. A sérült és az ép gyermekek kölcsönös tapasztalatai egymásról, közös tevékenységeik együttes élményeik azt valószínűsítik, hogy később is elfogadják, igény szerint segítőkészek lesznek egymás iránt.

Speciális nevelési szükségleteik kielégítésében pedagógiai többletszolgáltatásokat kell nyújtani. Az óvoda prevenciós feladata nagyfokú a tanulási képességeket meghatározó funkciók fejlesztésében, a problémák korai felismerésében és megelőzésében.

Az integráció általános elvei óvodánkban:

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktori ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.

- Az egyéni speciális szükségletüket figyelembe véve nagy gondot fordítunk arra, hogy a sérült gyermekeket a fejlesztés ne terhelje túl. Ebben a munkában szükség szerint együttműködünk külső szakemberekkel. (logopédus, fejlesztőpedagógus, pszichológus, gyógypedagógus)

- Óvodai ellátás keretén belül biztosítjuk számukra az egyéni fejlesztést, rehabilitációt és lehetőség szerinti integrálást. Gyógypedagógussal, logopédussal, fejlesztőpedagógussal megbízási szerződés keretében tudjuk ellátni a SNI gyerekeket.
- Az inkluzív, befogadó nevelés biztosítja az esélyegyenlőséget, a társadalmi befogadást és elfogadást minden gyermek számára.

6.1.2. A sajátos nevelési igényű gyermekek felismerése

A kisgyermeknél elsősorban a szülő, az óvodapedagógus figyel fel a fejlődésben való elmaradásra. Az óvodapedagógus megfigyeléseit a szakemberek által végzett komplex vizsgálat zárja le, amely igazolja, vagy elveti a tanulási korlátok meglétét. A szakértői bizottság ad útmutatást az óvodapedagógus számára a gyermek további fejlesztéséhez. Az óvodapedagógus munkáját intézményünkben a Szakszolgálat által biztosított szakemberek is segítik. Az időben érkezett és szakszerű terápiás fejlesztő tevékenység eredményeképpen a problémák enyhíthetők, és súlyossági fokuk befolyásolható.

Célunk:

A sajátos nevelési igényű gyermekek alkalmazkodó képességének, akaraterejének, önállóságának, együttműködésének érzelmi életének fejlesztése, integrált óvodai csoportok keretén belül.

Feladatunk:

- Sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a gyermekekre jellemző sajátosság figyelembe vételével, az optimális fejlesztő hatások megkeresése, kiválasztása, ezek alkalmazásának segítségével, a személyiség túlterhelése nélküli lehetséges legjobb eredmény elérése a fejlődésükben.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés-specifikus fejlesztése, illetve a képességeket- és készségeket befolyásoló pszichikus funkciók fejlesztése, szakemberek segítségével.

- Speciális módszerek, terápiás eljárások, technikák szakszerű megválasztása és azok alkalmazásával a kognitív képességek fejlesztése.

a, Enyhe értelmi fogyatékos az a gyermek, akit a Szakértői Bizottság komplex vizsgálata alapján annak minősít. Esetükben folyamatosan gondoskodunk a gyógypedagógiai megsegítésről az óvodával megbízásos jogviszonyban lévő gyógypedagógus személyében.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél.

b, Beszéd-fogyatékos az a gyermek, akit a szakértői bizottság a komplex vizsgálata alapján annak minősít. A nyelvfejlődési és beszédzavarok az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjében a beszédértés és észlelés nehézségében, kifejezőkészség nehézségében (szegényes szókinccs, grammatikai fejletlenség), a beszéd-szerveződés nehézségében (mondatalkotási készség nehézsége, összefüggő beszéd kialakulatlansága), a beszéd-szervi működés gyengeségében, a beszédhangok tiszta ejtésének hiányában, az írott nyelv elsajátításának nehézségeit előjelző kognitív képességzavarban (fonológiai tudatosság, taktilis, vizuális észlelés, verbális emlékezet zavarai) a verbális tanulás lassú fejlődésében nyilvánulhatnak meg. A beszéd- és nyelvi problémák súlyos zavara mellé társulhatnak részképességzavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettség) és magatartás problémák, amelyek nehezítik a gyermek beilleszkedését.

A fejlesztés az anyanyelvi nevelést középpontba állító, az aktív nyelvhasználatot segítő, speciális terápiákat alkalmazó fejlesztési környezetben valósulhat meg a gyermek komplex állapotfelmérése alapján. A gyermek egyéni képességeihez igazodó intenzív fejlesztőmunka során fontos, hogy az ismeretszerzést sokoldalú tapasztalatszerzést biztosító módon, cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel tesszük lehetővé, amely segíti a társas kapcsolat kialakulását és a személyiség fejlődését is.

Az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a

vizuomotoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában. A speciális nevelés keretében biztosított fejlesztés segíti az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint elérését. A gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk, a gyermek fejlesztése a szülőkkal való együttműködés keretében, egyéni fejlesztési terv alapján valósul meg.

c, **A fejlődés egyéb pszichés zavarával** (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet. A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával. A fejlesztés szakmai teamben, és a szülő aktív bevonásával történjen. További feladat megelőzni a teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását, és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készségeket. Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni kell, és amennyiben szükséges, a fejlesztés további menetét erre alapozva kell meghatározni.

6.2. A Beilleszkedési, tanulási és magatartászavarral küzdő gyermek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 4. § 3. pontjába foglalt törvényi definíció szerint „*az a különleges bánásmódot igénylőgyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek*”.

A gyermekek fejlesztését szakemberek és az óvodapedagógusok végzik. A fejlesztő tevékenységek beépülnek a napi tevékenységekbe.

Az óvodapedagógus feladata, hogy a szakvéleménybe foglaltak iránymutatásával tervezi a fejlesztő munkáját, együttműködik a gyermeket ellátó más szakemberekkel, folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyermek fejlődéséről, vezeti a szükséges dokumentációt.

KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK, egyéni fejlesztéséhez vonatkozó nevelési feladatok

Pedagógiai elveink

- Hatékonyan és azonnali nyújtunk segítséget a gyermeknek, a családnak.
- Fontosak a személyes kapcsolatok, a személyesség és a közösség biztosítása.

Feladatink:

- Hátránykompenzáció: a rászoruló gyermekeket alkalmassá kell tenni arra, hogy felismerje szükségleteit és segítsen magán,
- Pedagógiai kultúra fejlesztése. Megértő, elfogadó nevelői attitűd, pedagógiai optimizmus kialakítása.
- Egyénre szabott nevelés és követelményrendszer kialakítása.

Feladatunk:

Az intézmény alkalmassá tétele különleges bánásmód alkalmazására.

A gyerekek megfelelő elhelyezése a szakértői bizottság szakvéleménye alapján.

A gyerekek közösségbe kerülése, az új környezet, emberek megismerésével, elfogadásával valamint az alkalmazkodás elősegítésével történjen.

A család az óvoda együttműködésének, összhangjának megteremtése.

A személyiségfejlesztés- és közösségfejlesztés feladatai.

- énkép kialakítása, önbizalom erősítése
- érdeklődés felkeltése,
- problémamegoldó viselkedés kialakítása
- a gyerekekben rejlő lehetőségek kibontakoztatása

6.3. Tehetség gondozás

Óvodánk regisztrált tehetségpont. A gyermekek készség-, és képesség fejlesztését pedagógiai munkánkban az egész nevelési folyamatba ágyazva valósítjuk meg. Arra törekszünk, hogy a gyermeki személyiséget tiszteletben tartó, szeretetteljes, biztonságot adó, elfogadó,

feszültségeket oldó, kiegyensúlyozott légkörben tág teret adjunk a gyermek képességének sokoldalú fejlődéséhez.

A gyermekben rejlő adottságokra építünk. Sok olyan lehetőséget igyekszünk számukra adni, amelyben minden gyermek kipróbálhatja önmagát.

Törekszünk arra, hogy a prevenció, kompenzáció és a tehetséggondozás komplexen érvényesüljön fejlesztő munkánkban.

Célunk:

- a gyermekek megismerési vágyának, kíváncsiságának, érdeklődésének felkeltése , motiváltságának fenntartása,
- kísérletező kedvének biztosítása,
- új utak keresése a problémák sokoldalú megoldása,
- teret adjunk az önmegvalósítás szándékának, az erő kipróbálásának,
- nyitottság, játékoság, humor
- önel fogadásra, önbizalomra, pozitív énkép kialakítására nevelés, a személyiség szabadságának kibontakoztatása.

Feladatunk:

- Egyenlő esélyek biztosítása érdekében a kiemelkedő képességek kibontakoztatásával tehetséggondozás.
- Kellő időt és ösztönzést biztosítunk a sokoldalú észleléshez, felismeréshez, felfedezéshez, önmaguk képességeinek megismeréséhez.
- Segítjük a gyermekeket önbizalmuk fejlesztésében, pozitív énképük formálásában, biztonságérzetük kialakulásában.
- Megalapozzuk az önkifejezés képességét.
- Serkentjük gyermekeinket az önálló ötletek, elképzelések megvalósítására, sokféle megoldási lehetőség keresésére, kérdések feltevésére.
- Modellt adunk, ösztönzünk kreatív próbálkozásokra.
- Fokozottan segítjük a hátrányokkal küzdő gyermekek képességeinek megalapozását és fejlesztését.

A spontán kialakuló játék mellett felkínálunk olyan tevékenységeket, élet specifikus szituációkat, problémahelyzeteket, melyek révén minden területen eredményesen

bontakozhatnak ki a kreatív képességek. A felkínált lehetőségek között szerepel a gyermektánc, kézműves és bábjáték, drámajáték, mozgásfejlesztés, egyéni fejlesztés, kompenzálás, felzárkóztatás, tehetséggondozás.

2009-óta működik tehetségműhelyünk, ahol gyermektáncal foglalkozunk. Fontosnak tartjuk a néphagyomány és a népi kultúra átörökítését az óvodások számára. A néptánc eszközeivel arra törekszünk, hogy a gyermekek ismerjék és szeressék meg kultúránk e részét a magyar népi játékokon, dalokon, mondókákon keresztül, korosztályuknak és egyéni fejlettségüknek megfelelően. A szervezett tehetséggondozásban főleg az 5-7 éves korosztály vesz részt. Az óvodások napi életének ilyen formában való szervezésével nem csak változatos, minden gyermek érdeklődésére igényt tartó keretet teremtünk, hanem a csoportnál nagyobb közösség megismerésére is lehetőséget biztosítunk.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek tudnak szabadon választani az óvónők által felkínált lehetőségek közül.
- Szükségleteiknek, érdeklődésüknek és életkoruknak megfelelő tevékenységet választanak és kitartóan végzik.
- Önállóság, kezdeményezőkézség és döntési képesség jellemzi a gyermeket.
- Vannak egyéni ötleteik, javaslataik, emellett elfogadják társaik javaslatait is.
- Aktívak az erőfeszítést, ügyességet igénylő játékokban.
- Képesek szabályjátékok megtanulására, a megismert szabályokat követik
- Adott tevékenységhez helyesen választanak anyagot és eszközt.
- Szívesen bekapcsolódnak a közös játékba.

7. NEVELÉSI IDŐBEN SZERVEZETT SZOLGÁLTATÁSAINK

Nevelési időben szervezett térítésmentes szolgáltatások:

- Logopédiai foglalkozások keretében speciális fejlesztésben részesülnek a beszédhibás gyerekek a Járási Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei által.
- Fejlesztőpedagógiai módszerekkel egyéni és kiscsoportos beszéd és nyelvfejlesztés, fejlesztő foglalkozás vezetése.

- Népi játékok, gyermektánc, mazsorett foglalkozások a 4-5-6-7 évesek részére óvodapedagógus vezetésével.

A gyermekek érdeklődésének, egyéniségének megfelelő tevékenységek szervezésével is biztosítjuk az egyéni képességfejlesztést, felzárkóztatást, tehetséggondozást.

Logopédia

A tanköteles korú gyermekek csaknem 40%-a kisebb-nagyobb beszédhibával küzd. A speciális fejlesztésre szoruló gyerekek diagnosztizálása, kezelése szakember feladata. Biztosítjuk a tárgyi feltételeket: elkülönített hely, tükör, füzet, írószer, segédanyagok, feladatlapok. Ahhoz, hogy a fejlesztés hatékony legyen, javulást eredményezzen, szükséges a család segítő, megértő, türelmes hozzáállása, a gyerekek „házi feladatának” rendszeres otthoni gyakoroltatása.

Pszichológus

A különböző beilleszkedési-, magatartási-, tanulási zavarok, a családi nevelésből adódó problémák csoportonként 4-5 gyermeket érintenek. Egyéni fejlesztésük, speciális kezelésük, rendszeres vizsgálatuk szakember segítségével nélkül megoldhatatlan. Az Egyházmegye pszichológusa nagy segítség a pedagógusok és a szülők számára egyaránt.

Gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus

A különböző részképességzavarral küzdő gyerekek egyéni fejlesztését szakemberek segítségével látjuk el. Közös munkával

8. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK

Óvodásaink eltérő szociális környezetből érkeznek hozzánk. Fontosnak tartjuk az egyes gyermekek sorsával való törődést. Valljuk, hogy a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos

helyzetű gyermekek komplex személyiségfejlesztésének, sikeres iskolakezdésének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk.

Célunk:

A szociálisan hátrányos, a halmozottan hátrányos és veszélyeztetett környezetben élő gyermekek gondozásának, nevelésének, szellemi, erkölcsi, érzelmi fejlődésének elősegítése, támogatása.

Feladataink:

- az óvoda lehetőségein belül segítségnyújtás a hátrányok enyhítése érdekében,
- tapintatos egyéni, személyes kapcsolattartás a családdal,
- szükség esetén szakemberek bevonása a családi nevelés felelősségének erősítése érdekében.

A megvalósítás területei, tartalma:

- Meleg, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó környezettel vesszük körül a gyermekeket, tompítva az őket érő negatív hatásokat.
- Szorgalmazzuk egész napos óvodai ellátásukat.
- Figyelemmel kísérjük testi- szellemi fejlődésük mutatóit, és ennek megfelelően állítjuk össze egyénre szabott, differenciált programukat.
- A beszédfejlődésben lemaradt, beszédhibás gyermekeket differenciált egyéni foglalkozással, logopédiai foglalkozásokkal segítjük
- Viselkedési, magatartásbeli zavarok, problémák esetében pszichológus illetve Szakszolgálat segítségét kérjük.
- A hátrányos és veszélyeztetett családokkal humánus, bizalmon alapuló kapcsolatot építünk ki.
- Folyamatos tájékoztatjuk őket jogaikról, kötelességeikről.
- A szülőknek felajánljuk segítségünket a gyermekek nevelésével kapcsolatos problémák kezeléséhez, megoldásához.
- Segítséget adunk vagy kérünk ahhoz, hogy a nehéz anyagi körülmények.

A gyermek érdeke és jogai:

- Az óvoda szolgáltatásai ne jelentsenek számára terhet.
- Minden segítséget megkapjon képessége, tehetsége kibontakozásához, személyisége fejlesztéséhez.
- Mint fejlődő személyiséget különleges védelem illeti meg.
- A gyermek nevelése a család joga és kötelessége, ebben az óvoda kiegészítő szerepet vállal.

A szülők jogai és kötelességei:

- Gondoskodnia kell gyermeke testi, értelmi, erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről.
- Biztosítani kell az óvodáztatás, illetve a tankötelezettség teljesítését.
- Figyelemmel kell kísérnie gyermeke fejlődését, megadni ehhez minden segítséget.
- Elősegítse a gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az óvoda rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását.
- Tiszteletben tartsa az óvoda dolgozóinak emberi méltóságát és jogait.
- Rendszeresen tartson kapcsolatot gyermeke pedagógusával.

A gyermekvédelmi munka valamennyi óvodapedagógus feladata és kötelessége. Munkánkhoz segítséget nyújt a „gyermekvédelmi felelős” pedagógus, aki a nyilvántartást vezeti, környezettanulmányt készít, kapcsolatot tart a szakemberekkel, gyámhatósággal, szükség esetén kéri az óvó-védő intézkedések megtételét. Konkrét és állandó feladatainkat tervezi, évente egy alkalommal értékeli a gyermekvédelmi munkát. Az éves tervet a „Gyermekvédelmi munkaterv”-ben rögzíti. A gyermekvédelmi felelős nyilvántartást vezet a szociálisan hátrányos helyzetű, a HHH és a veszélyeztetett gyermekekről. Összekötő feladatot lát el a családok és a társadalmi, szociális, pedagógiai intézmények között. Felkészültségét tanfolyamokon való részvétellel segítjük. Óvodánk nagy hangsúlyt fektet arra, hogy megfelelően megismerjük az óvodások családi hátterét, szociokulturális helyzetét, és ahol kell, ott segítséget nyújtunk. Együttműködünk az Egyházmegye Karitászzal szervezetével.

A nyilvántartásba vétel szempontjai:

- anyagi nehézségekhez kapcsolódó elhanyagoló nevelés, testi-lelki bántalmazás
- erkölcstelen családi környezet, italozó, bűnöző szülők

- felelőtlen családi nevelés (gondozatlanság, a gyermekek elemi szükségleteinek kielégítetlensége)
- egészségügyi okok: a gyerek vagy szülő súlyos érzékszervi károsodása, tartós betegsége
- a család állapotából adódó helyzet (csonka család, árva).

9. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI, RENDEZVÉNYEI

Az ünneplésben fontos a sok-sok előkészület, ötlet kidolgozása, megvalósítása, melynek során kitűnő alkalom nyílik a csoporton belüli közösségi érzések alakítására. Alkalom adódik arra, hogy együtt örüljünk annak, amit létrehoztunk.

Az ünnepek nem csak nevelési szempontból fontosak, hanem azért is, mert nagyon sok tevékenységi lehetőséget is biztosítanak a gyermekek számára. Az ünnep tulajdonképpen kiemelkedik a mindennapokból – megjelenésében, tevékenységében és hangulatában.

Ünnepek, ünnepélyek

Testületünk célul tűzte ki, hogy újra tartalommal töltsen meg az ünnepeket, hogy megtanítsuk a gyermekeket és rajtuk keresztül a szüleiket ünnepelni lélekben, közösségben és külsőségekben egyaránt.” /Segédanyag: Grolyóné Szabó Éva, Szerepi Imréné: Az ünnepek, egyházi ünnepek, hagyományok megélésének lehetőségei a katolikus óvodákban./

Ünnepeink:

Szent Jácint névadónk ünnepe	lelki percek keretében. Bibliai történeteket elevenítünk fel
Mária névnapja	Megemlékezés, liturgia, lelki percek
Szüreti hagyományok, Nemzeti ünnep	Szüreti felvonulás a városban, látogatás az emlékműnél. Lelki percek.
Mindenszentek	A témát a család bevonásával,

	templomlátogatással dolgozzuk fel. Lelki percek.
Szent Miklós ünnepe	egyházmegyénk és a Szülői Közösség csomaggal kedveskedik a gyermekeknek.
Advent - Karácsony	A gyerekeket megismertetjük az adventi ünnepkör hagyományaival, szokásaival.
Vízkereszt	Lelki percek, liturgia,
Gyertyaszentelő	A gyertyaszentelés liturgiája, lelki percek
Farsang	Közösen készülünk a tél - búcsúztató farsangi mulatságra.
Húsvét	Lelki percek, liturgia.
Pünkösd	Liturgia, lelki percek.

Megemlékezések:

A gyermekek név és születés napja	A csoport hagyományainak megfelelően a gyermek köszöntése dallal, verssel, esetleg saját készítésű ajándékkal.
Zöld ünnepek és jeles napok	aktualitásnak megfelelően
Apák napja, Anyák napja, Gyermeknap	közös program
Családi napok	A szülőkkel az év során gyakran rendezünk közösségi napokat.
Évzáró	Az év közben tanult dalokból, versekből, dalos játékokból csokrot adunk át a szülőknek, vendégeknek.. A nagyok búcsút vesznek az óvónőktől, dajka nénitől - az óvodától.

10. AZ ÓVODÁBA ÉS AZ ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI

Az óvodába lépés feltételei:

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A szülő – tárgyév május 25. napjáig benyújtott – kérelme alapján, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti, a Kormányrendeletben kijelölt szerv (a továbbiakban felmentést engedélyező szerv) felmentheti az óvodai foglalkozáson való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, sajátos helyzete indokolja. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, csak az óvodavezető vagy a védőnő rendelhető ki, és a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

Felmentést engedélyező szerv a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012.(VIII.28.) Korm.rendelet 38/B §-a alapján a fővárosi és **megyei kormányhivatal általános illetékességgel eljáró járási hivatala.**

A fenti jogszabályban foglaltakon túl az alábbi fejlődési mutatókat vesszük figyelembe:

- kialakult beszédkésztség,
- önálló mozgáskésztség,
- szoba tisztaság.

Kizáró tényező az olyan fokú értelmi, mozgásszervi, érzékszervi károsodás vagy tartós betegség, amely miatt a gyermek speciális gyógypedagógusi, illetve egészségügyi segítséget igényel mindennapjaiban, hiszen intézményünk személyi feltételeiben, a magas csoportlétszámok mellett nincs felkészülve a súlyosan fogyatékos gyermekek fogadására.

A gyermekek felvétele a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltak szerint történik, a mindenkori tanügyi igazgatási feladatokhoz igazítottan.

Az iskolába lépés feltételei:

Az iskolába lépés elsődleges feltétele a gyermek érettsége, ez különböző életkorokban alakulhat ki. Úgy érezzük, legfőbb feladatunk ebben, hogy feltárjuk mikor is következik be, mikor válik stabilá a gyermek fejlődésének szinte valamennyi szempontja alapján.

A gyermekek fejlődésének értékelésekor már szóltunk mindazon megfigyelési szempontjainkról, melyek segítenek minket az iskolai életmódra való alkalmasság meghatározásában.

Pedagógiaiailag mindazon mutatók összességét értjük az iskolába lépés feltételeinek, amelyek az óvodáskor végére a fejlődés várható jellemzőiként jelennek meg programunkban.

Az egészséges életmód szokásainak kialakulását tekintve:

- önállóan végezzék a (személyük körüli) tisztálkodási, öltözködési teendőket, szükség szerinti segítségadással;
- erősödő egészségük, mozgáskészségük, testi képességeik fejlődését eredményezze;
- tapasztalataik révén alakuljon ki igényük az egészséges életmódra, a testápolásra és az egészségmegőrzés szokásai iránt.

Testi fejlődést tekintve:

- eljutnak az első alakváltozáshoz, mozgásuk összerendezett;
- képesek viselkedésüket, testi szükségleteiket szándékosan irányítani.

A szocializáltságot tekintve:

- önállóságuk kibontakozása mellett önbizalmuk erősödik, erkölcsi érzelmeik fejlődnek, akaratuk és kitartásuk erősödik;
- tapasztalatokat szereznek a másság iránti tolerancia érzéséről;
- készen állnak az iskolai élet elfogadására, képesek kapcsolatot teremteni gyermek és felnőtt viszonylatában is;

- tudnak szabályokhoz alkalmazkodni.

Értelmi fejlesztés-nevelés tekintetében:

- anyanyelvi készségük révén képesek gondolataik, érzelmeik kifejezésére, a folyamatos beszédre;
- értik és használják a kommunikatív jeleket;
- végig tudják hallgatni egymást és megértik mások beszédét;
- tapasztalataik megalapozzák fogalmi struktúráik kialakulását;
- észlelésük-érzékelésük differenciálódik;
- kialakul képességük a részekre bontásra és az általánosításra, fogalmi szinten;
- megjelenik a szándékos figyelem és az emlékezés;

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Forrai Katalin: Ének az óvodában EDITIO MUSICA, Budapest, 1974.
2. Dr. Hegyi Ildikó: Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban
3. OKKER Oktatási Kiadó, Budapest, 1998.
4. Mérei Ferenc-V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan
5. Gondolat, Budapest, 1993 (hetedik kiadás)
6. Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel
7. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Intézet, Szolnok, 1997.
8. Pereszlényi Éva-Porkolábné Balogh Katalin: Játék-Mozgás-Kommunikáció óvodai program, Alcius Bt. Budapest, 1996.
9. Porkolábné Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában
10. Alex-Typo, Budapest, 1992.
11. Vargáné Szabó Györgyi: Epochális rendszerű óvodai nevelési program
12. ONIX Nyomda Kft. Debrecen 1997.
13. Zilahy Józsefné: Nevelés az óvodában verssel, mesével
14. Multigráf GMK. Budapest, 1989.
15. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja
16. Magyar Közlöny, 1996/71. sz. 2010. mód.
17. Az óvodai nevelés programja

18. Országos Pedagógiai Intézet, Budapest, 2010.
19. Óvodai nevelés játékkal, mesével
20. Szerk.: Zilahy Józsefné Eötvös József Kiadó, Budapest, 1996.
21. Óvodai kompetencia terület – Tématerv javaslatok (Tűz, Víz, Föld, Levegő)
22. Szerepi Imréné: Az ünnepek, egyházi ünnepek, hagyományok megélésének lehetőségei a katolikus óvodákban.
23. Szerepi Imréné: A 3-7- éves korú gyermekek vallásos és erkölcsi nevelésének ajánlott éves terve.
24. Grolyóné Szabó Éva, Szerepi Imréné: Az ünnepek, egyházi ünnepek, hagyományok megélésének lehetőségei a katolikus óvodákban.

Érvényességi rendelkezések

A program elkészítése az óvoda nevelőtestületének bevonásával történt.

Hatályos:

A Szent Jácint Görögkatolikus Óvodában az intézményi munka a módosított Pedagógiai Program alapján 2021.09.01. napjától folytatódik.

Érvényességi ideje: Visszavonásig

A Pedagógiai Program módosítására jogosult: Az óvoda vezetője, valamint a nevelőtestület tagjai A módosítást a nevelőtestület esetében, annak több mint 50%-a indítványozhatja. Módosítása a hatályos jogszabályok szerint.

A Pedagógiai Program eljárásjoga:

A vezető a nevelőtestület bevonásával készíti el.

A nevelőtestület elfogadja.

A vezető megismerteti a Szülői Közösséggel.

A Pedagógiai Program a Fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Az Óvoda Pedagógiai Programja nyilvános.

Megtekinthető:

- az óvoda honlapján www.szentjacint.hu
- az óvodavezető irodájában nyomtatva
- a Fenntartónál: Nyíregyházi Egyházmegye Püspöki Hivatala.

Tájékoztatásul hivatalosan megkapják:

Nevelőtestület

Szülői Közösség

LEGITIMIZÁCIÓS ZÁRADÉK

Elfogadta:

Dátum: 2021. 04. 12.

Szent Jácint Óvoda Nevelőtestülete

Pásztor Lászlóné

aláírás

Elfogadta:

Dátum: 2021.05. 25.

Fenntartó

Szocska A. Ábel megyéspüspök

aláírás

Melléklet

1. AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGI, AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA A NEVELÉSI GYAKORLATBAN

1. AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGI, AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA A NEVELÉSI GYAKORLATBAN

Intézményünkben az Óvoda Esélyegyenlőségi, egyenlő bánásmód programját valósítjuk meg a nevelési gyakorlatban.

A program az érvényben lévő szabályozókra épül:

- 2011. évi CXCV. tv. a nemzeti köznevelésről
- Balkány Város Esélyegyenlőségi Programja

Az Esélyegyenlőségi, egyenlő bánásmód program megvalósításának célja:

- Diszkrimináció és szegregációmentes nevelési körülmények biztosítása
- Minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés jogának biztosítása
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelési és társadalmi integrációjának támogatása
- A környezet megóvására és az egészséges életmódra nevelés hangsúlyozása
- A gyermekekre irányuló káros hatások megelőzése, ellensúlyozása
- Fokozott gyermekvédelmi munka, melyben hangsúlyozzuk a prevenciót, a gyermekvédelmi intézményekkel való rendszeres kapcsolat fontosságát.

Az Esélyegyenlőségi, egyenlő bánásmód program megvalósításának intézményi feladatai:

Az óvodapedagógusok – a védőnők és a RKÖ elnök segítségével is igénybe véve – aktívan vegyenek részt a 3 éves korú hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felderítésében, megkeresésében; a vezetőséggel és a gyermekvédelmi felelőssel karöltve szorgalmazzák részvételüket az óvodai nevelésben, egész napos óvodai ellátás keretében. Kiemelt figyelmet fordítunk a Szent Miklós Anyaotthonban elhelyezett családokra, mivel gyermekeik óvodánkban kerülnek felvételre.

Az óvodapedagógusok és a gyermekvédelmi felelősök kísérik figyelemmel a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek rendszeres óvodába járását, indokolatlan hiányzásukat jelezzék az intézményvezetőnek, aki szükség esetén intézkedést foganatosít.

Az óvodai beíratást követően a nevelőtestület javaslatot tehet a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek csoportba sorolásában, hogy ezen gyermekek aránya egyik csoportban se haladja meg a törvényben meghatározott mértéket.

Az intézmény vezetősége és gyermekvédelmi felelőse fordítsanak kiemelt figyelmet az egyenlő hozzáférés biztosítására, támogassák a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, hogy a részükre járó kedvezményekhez, támogatásokhoz hozzájussanak. A kedvezmények biztosításáról vezessenek naprakész nyilvántartást az óvodatitkár és a gyermekvédelmi felelős. Az óvodapedagógusok nevelő tevékenységük alkalmazzák az inkluzív pedagógiai elveknek megfelelően az integráló, differenciáló pedagógiai módszereket. Az óvodapedagógusok kísérik figyelemmel a gyermekek fejlődését, a csoportra vonatkozó tevékenységi és fejlesztési tervek e dokumentációnak megfelelően készüljenek el.

Az óvodapedagógusok legyenek különös figyelemmel arra, hogy minden gyermek saját fejlődési ütemének megfelelően érje el az iskolakészültségi szintet. Az intézményben magalakuló szülői vagy más szervezetek (alapítvány) működését a vezetőség kísérik figyelemmel, hogy céljaik megvalósítása ne diszkriminálhasson egyéneket vagy csoportokat. Ezek a szervezetek vonják be a működésbe, döntéseik meghozatalának folyamatába az intézmény vezetőségét.

A törvényi rendelkezések mellett az Óvoda Pedagógiai programja, a Házi rend, a Szervezeti és Működési Szabályzat, az Esélyegyenlőségi, egyenlő bánásmód programja betartása kötelező érvényű minden óvodai alkalmazott és szülő számára, ezáltal a jogok, feladatok, köteleességek megfelelő érvényesülése biztosított.

A feladatellátás nyomon követése:

- Tanügyi dokumentumok, statisztika, Munkaügyi dokumentumok
- A szülői szervezet és az alapítvány működésének dokumentumai
- Minőségügyi dokumentumok
- A gyermekvédelmi tevékenység dokumentumai
- A gyermekek mérésének, értékelésének dokumentumai
- A fejlesztő foglalkozások dokumentumai
- A családdal való kapcsolattartás dokumentumai

